

9

DUHOVNO
ŽIVLJENJE

1967 | XXXIV

LA VIDA ESPIRITUAL

POGLED NA MARTULJKOVO SKUPINO

ŠKOFOVSKA SINODA V RIMU

Na praznik sv. nadangela Mihaela, 29. septembra 1967, bo v Rimu prvo zasedanje škofovske sinode.

Sinoda škofov je sad II. Vatikanskega zbora. Po mnenju koncilskih očetov in teologov je njena ustanovitev prav tako važna kakor sam cerkveni zbor. Prej alj slej bo škofovska sinoda postala osrednji organ katoliške Cerkve. Umaknili se ji besta kardinalski zbor in rimska kurija.

Škofovsko sinodo sestavljajo zastopniki vseh katoliških škofov. Na 25 škofov v eni državi pride po en zastopnik. Več kot štiri zastopnike pa ne more imeti nobena država.

Na prvem zasedanju bo 193 zastopnikov. Evropa jih bo dala 34, Azija 20, Afrika 31, Amerika 43, Oceanija 4. Poleg teh bo še 13 vzhodnih patriarhov in višjih nadškofov ter metropolitov, 10 načelnikov rimskih kongregacij, 3 kardinali — predstavniki pokoncilskih tajništev in 10 višjih redovniških predstojnikov. Sv. oče pa jih bo imenoval 25.

Zasedanje bo predvidoma trajalo do 24. oktobra. Predsedoval mu bo sam sv. oče Pavel VI. Za tajnika škofovske sinode je izbran Poljak msgr. Dubin, pomožni škof kardinala Višinskega, ki pa že dvajset let živi v Rimu in temeljito obvlada osem jezikov.

Na programu prvega zasedanja je pet tem: vprašanja vere, obnova cerkvenega prava, bogoslovna semenišča, mešani zakoni in liturgična reforma.

Bog daj, da bi škofovska sinoda temeljito izvedla smernice II. Vatikanskega zbora, da bo tako čimprej Kristusova Cerkev zasijala v novi in večno lepi svetlobi.

A. S.

Med Rimom in Carigradom

(Ob obisku Pavla VI.
pri Atenagoru)

Razvoj mednarodne politike je v največji nevarnosti, kadar se na obzorju pokažejo razpoke in krize, ki postavljajo v senco tiste ustanove, ki naj bi ohranjale in reševale mir med narodi. Po vojni v Abesiniji, ki jo je izzval Mussolini s svojim oboroženim pohodom za osvajanje modernega italijanskega imperija v Afriki in po izstopu Nemčije iz Zveze narodov po samovoljni odločitvi Adolfa Hitlerja, poglavarja nacistične Nemčije, se je avtoriteta Zveze narodov kot najvišje čuvarke miru, zelo zamajala. Ko se je potem nemoč še bolj razkrila z izbruhom državljanske vojne v Španiji in ob japonskem osvajanju Kitajske, so bili šteti trenutki miru ne samo zanj, ampak za ves svet. Kar se

je potem zgodilo, ko je 1. septembra 1939 Hitler napadel Poljsko in s tem sprožil drugo svetovno vojno, je bil samo žalosten in na nesrečo neizbežen zaključek krize, ki se je rojevala, ker nad mednarodnim življenjem ni bilo več ustanove z zadostno avtoriteto, ki bi mogla zavreti pot v končno katastrofo.

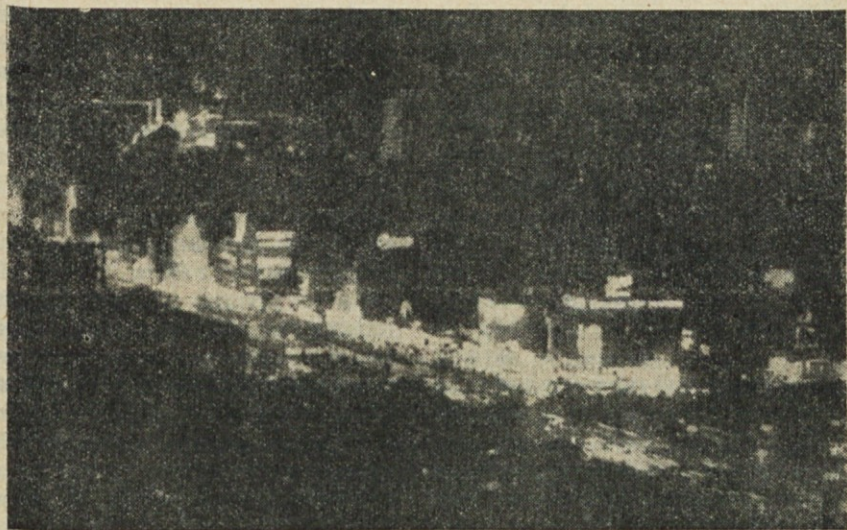
Prav te dni smo bili priča, kako se je izredno zamajala avtoriteta Organizacije združenih narodov v New Yorku, ko se je sprožila kratka, a nevarnost polna vojna med Izraelom in Egiptom kot voditeljem arabske koalicije. Moglo bi se reči, da je bila usoda svetovnega miru na nitki — iz konflikta je odnesla avtoriteta Organizacije združenih narodov kot

najvišje braniteljice miru še nekaj delnih uspehov, toda v njej so že močne klice razdiralnih sil. — in najnovejši komentarji o nadaljnjih pripravah v Egiptu in drugih arabskih državah, kamor se valijo nove količine sovjetskega orožja, nam napovedujejo možnost dogodkov, ki zamorejo spraviti naš svet res na rob uničenja v atomski ali jedrni vojni.

Mir nad vsem in nad vsemi

Ob takem položaju je bila kot luč v temi novica, da se je papež Pavel VI. podal na obisk k patriarhu Atenagori v Bizanc, ali Carigrad, kakor se je imenoval, kadar so nanj zrlí ruski cesarji iz svojega središča Moskve, drugega Rima na tem svetu, tako vsaj so pisali o njem ideologí ruskega vse-

slovanskega pravoslavja. Že na zunanaj je nosil sestanek mnogo znakov veličastnosti, ki presegajo okvir običajnih diplomatskih dogodkov in sicer po svoji skromnosti, zadržanosti, in lahko bi rekli, popolni oddaljenosti od bučnih zunanjih manifestacij, ki ponekod zastrupljajo mednarodno ozračje. Kajti v svoji osnovi je obisk izraz velike tragedije, ki spremlja delo in bivanje vrhovnega poglavarja pravoslavne cerkve, patriarha Atenagora v Bizancu. Kadar je mogel, je Atenagora rad izjavljal obiskovavcem katoliške vere, da bo kmalu obiskal papeža Pavla VI. v Vatikanu in včasih je šel še dlje in dodajal, da veruje v prve bližnje javne izraze pravega zedinjenja med obema cerkvama in to v prav bližnji bodočnosti; dodajal je, da

si želi še pred svojo smrtjo privedi svoje delo zблиževanja in zedinjenja do realnega zaključka že v nekaj letih ali desetletju. Zato je z velikimi upi zrl na svoj obisk pri Pavlu VI. v Rimu.

Toda njegovemu delu so se valile nasproti ogromne ovire. Turške oblasti mu v Carigradu niti ne dovoljujejo primerno pozidavo Fane'a, potrebno za ohranjenje patriarhovega domovanja vsaj v tolikšni meri, da se poslej ne bi nenadno zrušilo nad glavami svojih stanovavcev. Ko je bila kriza na otoku Cipru na višku, so turške oblasti hotele vezati Atenagoro na delo metropolita Makarija, ki je — vsaj na zunaj — nosil velik delež odgovornosti v nesrečnih dneh klanja med tamošnjimi Grki in Turki, ki so skupni lastniki otoka. Ko so ga tako turški vladni krogi dolžili zavezništva z grškimi nacionalisti na Cipru, pa se je grška pravoslavna avtofekalna cerkev močno upirala Atenagorovemu delu za zблиžanje s katoliško cerkvijo in nikakor ni računati na popuščanje v Atenah, potem ko je bil sedaj po zadnjem vojaškem udaru za grškega patriarha imenovan hierarh, ki je znan po svoji opoziciji proti Atenagoru, ekumenskemu patriarhu v Carigradu. Če pa pri tem vpoštevamo še dejstvo, da je grški patriarh središče ruskih intrig proti zedinjenju, ker se to ne bi smelo izvrševati drugače, kakor pa si to želijo vladarski krogi v Moskvi, ki potem tako politiko diktirajo tudi moskovskemu patriarhu Alekseju, potem si je

možno vsaj približno orisati sliko položaja, v katerem se mora oblikovati delo Atenagore na poti do zavlade pravega ekumenizma med vzhodom in zahodom.

Pot pokore — pot zmagoslavja

Pred leti bi se še težko moglo misliti, da bo papež zapustil za nekaj dni Vatikan in se prvi podal na obisk v Bizanc, kjer se je pred 1200 leti sprožila velika kriza vsega krščanstva. Vsaj na zunaj bi se zaradi ugleda papeštva na mednarod. področju zahtevale izvedbe predpogojev, ki bi jih zmogli samo pravi, res zelo izšolani diplomatski predstavniki Vatikana na eni strani in skrivnostni metropolitni sinoda, ki obdajajo ekumenskega patriarha v Carigradu. Toda Pavel VI. je potoval v Jeruzalem leta 1964 brez protokola, šel je v Indijo in izločil vse zunanje državne časti, dolžne bodisi poglavarju Vatikana ali pa državnemu predsedniku mlade azijske velesile, kakor je danes moderna Indija. Še več: ko je Pavel VI. ponesel svoj delež podpore in moralne veličine Organizaciji združenih narodov v New Yorku leta 1965 ob njenem jubileju dvajsetletnice, so bili izločeni vsi predpisi o izrednih časteh in — državniški sestanek s predsednikom ZDA, Johnsonom je bil porinjen v tišino — sešla sta se samo tako mimogrede.

Toda ves svet zre danes na potovanje Pavla VI. v Carigrad z enakim strmenjem in zanosom, ka-

kor se je čudil ponižni in spokorniški poti Pavla VI. in Atenagore, ko sta se sešla leta 1964 na gori Oljki v Jeruzalemu. Dasi so turške oblasti proti Atenagori več ko nezaupljive — vseh šikan mu tudi sedaj vladne oblasti v Carigradu in Ankari ne bodo ukinile, vendar prav obisk Pavla VI. uvaja novo dobo, saj je predsednik turške republike z veseljem pristal na sestanek s poglavarjem katoliške cerkve. Res se more zgoditi, da bodo v Ankari obisk razlagali tudi kot delno oporo ali celo pomoč pri obrambi turškega prestiža v trenutku, ko se v Sredozemlju nevarno širi moč in grožnja sovjetskih vojnih sil. Kadar je moskovski imperializem silil proti jugu, je bila Turčija vedno prvi in glavni cilj vsega ruskega spletkarjenja v tem delu sveta. Od tega gledanja pa ne bo več daleč miselnost, da bi ob teh turških in splošnih protiturških spletkah bilo komu kar pogodu, ako bi se med katolicizmom in pravoslavjem okrepila kaka „politična“ fronta proti imperializmu, ki iz Moskve svoj vpliv opira na šibkost in preveliko uslužnost nekaterih pravoslavnih hierarhov okoli patriarha Alekseja. Prav te intrige pa zamorejo postati vsem naporom za zблиžanje zelo nevarne. Znano je, da se ruski vpliv ne opira samo na grško pravoslavje, ampak tudi na del srbskega pravoslavja, saj je še na zadnji vsepravoslavni konferenci na otoku Rodosu zagrebški pravoslavni metropolit izjavljal, da se med hrvatskimi katoliki in

Msgr. Anton Samoré, papeški nuncij v Litvaniji, Letoniji in Estoniji. Rojen 4. decembra v Parmi (Italija). Specialist za komunistična vprašanja.

srbskimi pravoslavci ne more misliti na zблиžanje, dokler bodo ostali v spomjnu ustaški pokolji pravoslavne duhovščine in srbskih vernikov v letih 1941—1942.

Ohraniti se nad vsem

Papež Benedikt XV je v letu 1917 doživel hud udarec, ko njegova inčiativa za sodelovanje Cerkve pri sklepanju miru po prvi svetovni vojni v letu 1918 ni uspela. Italija ni pustila, da bi tedaj še vatikanski jetnik smel sedeti ob njenem zastopniku za isto mizo na mirovni konferenci v Versaillesu. Gotovo je, da bi se že tedaj zamogla upoštevati pomoč in idealizem vseh verskih skupnosti za vpostavitev resničnega miru. Na zunaj pa je bil odklonjen delež katoliške Cerkve, toda zakon Bene-

dikta za razširitev delovanja Cerkev v prid človeštva ni bil ustanovljen. V Versaillesu so položili temelje za novi mir, zgradili so ustanovo Zveze narodov, toda skoraj vzporedno je Benedikt XV usmeril Cerkev tja, kjer se njena udeležba v Versaillesu ni uresničila: postal je papež modernega misijonstva, z encikliko o misijonstvu je odprl Cerkev narodom vsega sveta in jih s tem začel pripravljati za sodelovanje pri dejanjih, ki naj na temelju načel ljubezni in pravice grade novi red — ne samo v Evropi (dasi bi bilo med evropskimi narodi treba še marsikaj zboljšati), ampak je poklical azijske in afriške narode z ustanavljanjem lastne hierarhije k temu, da naj se v okviru Cerkev ovedejo svojega mesta in sicer na temelju enakopravnosti in spoštovanja dostojanstva vseh ljudi in narodov v okviru enake svobode za vse narode in rodove. Pij XI. je izvedel načrte v stvarnost. Danes se govori o revoluciji nerazvitih narodov za doseg blagostanja in sicer pod vodstvom komunistične Kitajske, toda pred štirimi desetletji je Cerkev začela buditi narode — seveda ne za vojsko ali nasilje revolucij, ker je revolucijo ljubezni zasajala v srca pripadnikov vseh narodov. Budila jih je za graditev sveta na načelih ljubezni in prave mednarodne morale.

Pavel VI se ni v Carigradu srečaval samo s patriarhom Atenagorom. Ni bilo težko najti in odkriti sledov nuncijske Roncallija, ko je med svojim bivanjem v Cari-

gradu zasajal korenine za sedanje sadove ekumenizma. Približno isti čas je bil tam že nekaj let poznejši general jezuitskega reda p. Janssens.

Ko je Janez XXIII. pozneje kot papež sprejemal mednarodne osebnosti, je ta ali oni obiskovavec zavil na stran in skušal misel ali razgovor zanesti na bučnost raznih gesel vsakodnevnosti. Papež ga je navadno dobrohotno prekinil in z roko odmahnil: „Oh veste kaj — to so pa ideologije, kaj hočemo s to prtljago...“ Seveda: bile so za njim skladovnice liberalizma, laicizma, pozitivizma, modernizma in danes...

Dediščina papeža Janeza XXIII. pri Pavlu VI. ni tako nevidna. Za konec romanja v Bizanc je bil predviden obisk v Efezu, kraju smrti Marije Bogorodice. Mnogi misleci menijo, da Marijo vzhod bolj časti kot zahod. Sicer diplomati in še bolj politiki takih spremjav ne želijo in mogoče še manj upoštevajo. Pokoncilsko gibanje samo tudi ni brez debat prav v tem poglavju. Take misli namreč ne grejo v protokole eksaktnih znanosti, in še manj v diplomatske spise.

Toda kaj vse je moralo v zgodovini ostati ob strani, a se je potem izkazalo, da je bilo edino pravilno! Ko so po letu 1918 — in tudi po letu 1945 — skušali odriti Cerkev še globlje v njeno odmaknjenost od mednarodne problematike — v geto, je takratno ponižanje rodilo svoje sadove na drugem področju...

Srečanje med Pavlom VI. in Atenagorom je bilo v času, ko se je toliko govorilo o ureditvi položaja svetih krajev v Palestini. Njih svetost je enako blizu kristjanom, muslimanom in židom. Ta del razgovora med Pavlom VI. in Atenagorom je mogel biti zelo aktualen, a verjetno najlažje rešljiv. Šlo pa je za globlje temelje — za metafizično vsebino in prepojenost razmerja mednarodnih vezi med modernimi narodi, polnimi načrtov za dvig — in na žalost tudi za propad. Metafizična vsebina pa se je spet zelo zamajala prav v zadnjih letih (Maritain imenuje novo krizo neomodernizem) in brez nje prave vsebinske izčiščenosti človeški rod ne bo mogel do pravega miru.

Pot v Efez je bila na koncu poti, ki se je že začela s Pavlovim romanjem v Fatimo, to se pravi, da bo sila molitve za mir v svetu morala dobiti globlji, močnejši pou-

MOLITVENI NAMEN

Splošni: za uspešno mednarodno sodelovanje katoliških organizacij.

Mistijski: da bi se kristjani in muslimani medsebojno sporazumeli.

Za domovino: da bi slovenski predstavniki v katoličkih mednarodnih organizacijah mogli zastopati tudi življenjske koristi Slovenije.

darek. Patriarh Atenagora Pavla VI. ni mogel spremljati na tem romanju, ker se še boji, da mu turške oblasti ne bi dovolile povratek v njegov Fanal v Carigradu.

Vsekakor je na obzorju mednarodnega urejanja še vedno mnogo oblakov in dvojno romanje k Marijinemu svetišču samo v enem letu je tudi zunanji izraz težav in nevarnosti, ki se množe. Pot Pavla VI. je med drugimi sredstvi za mir hotela usmeriti pozornost tja, kjer so nad narodi in mednarodnimi ustanovami vrelci duhovnih sil za ohranitev miru.

PS. — Prva poročila o stališču novega patriarha grške pravoslavne cerkve so bila nepopolna, kajti novi patriarh je nakazal svojo novo smer v grškem pravoslavju, ko je sklenil odstraniti vplive iz Moskve in je tudi kmaľu poslal osebno pozdravno sporočilo ekumenskem patriarhu Atenagori v Carigrad. Ker pa sedanjí nacionalistični režim v Atenah, kjer je bila ustoličena vlada generalov, ne more računati na zaupanje turške vlade v zadevi Cipra, se s tem samo še podčrtava obseg težav na poti do popolne razjasnitve razmerja med Vatikanom in Fanalom. Zato bo tembolj viden zgoj verski poudarek srečanja med Pavlom VI. in Atenagorom, ki bo pa doseglo svoj višek v romanju v Efez, v okrilje pobožnih spominov in prošnja Mariji Bogorodici, danes najmočnejši vezi med vzhodom in zahodom.

Ruda Jurčec

**UMRL JE
CARDIJN -
oče
mladih
delavcev
(joc)**

25. julija letošnjega leta je umrl v Bruslju (Belgija), zadet od srčne kapi, v štirinosemdesetem letu starosti, kardinal *Jožef Leon Cardijn*, ustanovitelj svetovnega gibanja Mladih katoliških delavcev (JOC — žosizma). Rojen je bil 13. novembra 1882 v Belgiji v delavski družini. Študij je moral začasno prekiniti, da je mogel z delom pomagati pri vzdrževanju družine.

Naslednji članek je privzet iz knjige „*Poslanstvo delavske mladine*“, ki jo je leta 1965. izdala celovška Mohorjeva družba. Cardijnove misli je v knjigo zbral, prevedel in uredil *Zdravko Reven*, slovenski izseljenski duhovnik na Koroškem.

Usoda delavskih otrok in delavske mladine je skrbela že nekatere može 19. stoletja. Da bi rešili to vprašanje, so naredili marsi-

kaj koristnega in plodovitega, a nesistematičnega. Da bi pa kdo

mogel te napore povezati, sousmeriti in ustvariti primerno gibanje delavske mladine, se je zdelo povsem nemogoče in brezupno.

Sošolci so bili slabši iz leta v leto

Ob tem vprašanju se je ustavil tudi mladi Jožef Cardijn, doma iz belgijskega mesta Ha pri Bruslju. Ko je dovršil ljudsko šolo, so ga poslali v srednjo šolo, v malo semenišče, da bi nekoč postal duhovnik. Vsakokrat, ko se je vračal domov na počitnice, se je čudil, kako postajajo sošolci, ki so stopili v delovno okolje, drugačni in izpremenjeni.

Opazi je, da jim delo kvari zdravje. Videl je, kako npravstveno propadajo, kako postajajo neolikani in nasilni, kako izgublja jo smisel za versko življenje. To ga je bolelo. Skušal jih je razumeti in jim pomagati.

Sklenil je pomagati

Ta problem mu v študijskih letih ni nikdar izginil izpred oči. Ko je stal ob smrtni postelji svojega zgaranega očeta delavca, je slovesno obljubil, da se bo vsega posvetil rešitvi delavske mladine in delavskega stanu.

Po novi maši leta 1906 je šel študirat socialne študije v Louvain, hodil je raziskovat delavske razmere v druga delavska središča, iskal je stikov z delavskimi in mladinskimi voditelji v Franciji, Angliji in Nemčiji. Opazoval je

življenje mladih delavcev, se razgovarjal z njimi in razmišljal.

Začel je organizirati

L. 1912 je postal kaplan v bruselskem predmestju Laeken. Tu je s skupino mladih delavk in delavcev organiziral podrobne raziskave, ki so mu odkrile dejanske razmere, v katerih živi delavska mladine. Začel je zbirati vajenstvo pobudo skozi dve leti kot člana Vincencijeve konference proučevala stanovanjske, družinske in stanovske razmere kakih 60 revnih družin. Tu se mu je pokazala pred očmi rešitev problema delavske mladine. Začel je zbirati vajence in vajenke, pa tudi druge mlade delavce v organizaciji, ki naj bi jih ščitila in branila, pa tudi izobraževala in celotno vzgajala. Ustanovil je študijske in akcijske krožke vajencev in vajenk. Člani teh krožkov so kmalu razvili okoli sebe močan vpliv, ki ga je pa prekinila prva svetovna vojna.

V zaporu

Medvojna aktivnost je Cardijna v času okupacije Belgije privedla v zapor. To okoliščino je izrabil za to, da je temeljito premislil metodo dela in jo napisal. Pri podrobni razčlenitvi vprašanja delavske mladine mu je postalo jasno, da morejo ta problem zares rešiti le mladi delavci sami.

Z neizmerno potrpežljivostjo in po ponovnih neuspehih se mu je po vojni posrečilo ostvariti skupino vajenk in skupino mladih delavcev, ki so se hoteli vsega žrtvovati

za rešitev delavske mladine. Naučil jih je gledati stvarnemu položaju v obraz, naučil jih je pravilno presojati razmere in jih navdušil za akcijo.

Uradni duhovni vodja

Dejavnost teh skupin se je polagoma raztegnila na druge braseljske župnije in tudi na deželo. Leta 1922 je Cardijn objavil prvi osnutek programa in pravil tega gibanja. Leta 1924 so ga belgijski škofje pooblastili za uradnega duhovnega vodja gibanja delavske mladine, ki si je izbralo ime: „Krščanska delavska mladina“. Gibanje se je organiziralo v obeh vejah, fantovski in dekliški, tako med Flamci kot med Valonci v Belgiji in njegovo glasilo je postalo „Delavska mladina.“

Pri Piju XI.

Več razumevanja kot doma je dobil Cardijn pri papežu Piju XI., pri katerem je bil kmalu nato sprejet. V razgovoru z njim je papež odobril porajajočo se organizacijo, mu dal poguma in krepko poudaril: „Da, treba je mlade delavce organizirati, organizirati v velikem številu... Stremeti morate za tem, da osvojite množico. Duša vsakega mladega delavca ima neskončno vrednost, in tako dolgo ne bomo dovršili svoje naloge, tako dolgo se ne bomo mogli odpočiti, dokler ne bomo vseh pridobili za Kristusa in Cerkev... Povejte vašim propagandistom in vašim članom, da je sv. oče z njimi in da jih blagoslovlja!“

1. kongres

18. in 19. aprila 1925 je bil prvi kongres te organizacije mladih delavcev in delavk. Po začetnih črkah francoskega imena te zveze „Jeunesse Ouvrière Chretienne“ (J.O.C., izgovarjaj „Ž.O.S.“) je dobilo mlado gibanje naziv „žosizem“, člani pa ime „žosisti“. S prvim kongresom je začel žosizem svoj prodor. Izšel je žosistovski priročnik in sprejet je bil žosistovski splošni program.

Naslednje leto je nov kongres izpričal, da potrebuje delavska mladina spoštovanje in zaščito v pogledu nravnosti. Žosisti so poudarili svojo voljo ustvariti iz svoje organizacije moralni ščit delavske mladine. Obljubili so, da hočejo biti „misijonarji sivih oblek in črnih rok, a belih in svetlih duš“. Objavili so tudi svojo himno, pesem borcev nove delavske mladine.

V letu 1927 je žosizem prešel belgijske meje. V rdečem pariškem pasu je mlad kaplan začel zbirati fante po Cardijnovi metodi in kmalu so ga začeli posnemati tudi drugje po Franciji.

Leta 1929: 1.500 mladine v Rimu

Leta 1929 je 1500 belgijskih žosistov poromalo v Rim. Zaradi tega romanja in obiska sv. očeta, ki je bil nekaj edinstvenega v zgodovini, je nastalo zanimanje za gibanje mladih delavcev še v drugih deželah. Žosizem je začel osvajati svet. Tri leta nato, v letu 1932., je bil v Bruslju prvi med-

narodni sestanek žosistovskih duhovnikov.

I. mednarodni kongres

Ob desetletnici uradne ustanovitve žosistovske organizacije v Belgiji je dobilo gibanje nov zagon s prvim mednarodnim kongresom v Bruslju. Ta kongres leta 1935 pomeni novo etapo v širjenju žosizma, predvsem po različnih evropskih deželah. Papež Pij XI. je žosistovsko gibanje imenoval „gibanje, ki mu je dala božja Previdnost svoj pečat“; imenoval ga je „dovršen tip“ Katoliške akcije, tiste ustanove, ki jo je vse svoje vladanje vneto oznanjal in budil.

Vojna je delo prekinila

Leta 1939 je hotelo kar 20.000 žosistov in žosistinj iz različnih dežel romati v Rim. Pred vsem svetom so hoteli pokazati svojo pripravljenost žrtvovati se za rešitev svojih bratov in sester pri delu. Romanje pa je odpadlo; prepredčila ga je druga svetovna vojna. Ta je potem žosistovske vrste temeljito pretresla. Nešteti žosisti so dali svoje življenje na oltarju domovine, drugi pa so zaključili svoje pričevanje z mučeništvom po različnih taboriščih in v ujetništvu. Med temi sta bila prva dva žosista, Fernand Tonnet in Paul Gracet.

L. 1945 znova

Leta 1945 je začel J.O.C. svoje delovanje znova. Kljub spremenjeni miselnosti mladine, kljub ne-

Ilustriral S. Snaj

številnim oviram je organizacija spet vstala in se še bolj razširila. Njeno gibanje je prešlo iz Evrope na ostali svet. Ustanovljen je bil žosistovski mednarodni urad v pomoč deželam, v katerih začenjajo z žosizmom in ki naj vzporedja žosistovsko akcijo v svetu. Jožef Cardijn je na papeževo željo postal svetovni misijonar delavske mladine in šel na pot po svetu. Na svojih potovanjih je govoril neštetim množicam mladih delavcev obeh Amerik, Afrike in Azije. Povsod je pozival na misijonsko delo za rešitev problema delavske mladine, ki je postal svetovni problem. Tako je zagotovil nastajajočim narodnim organizacijam žosizma enotnega duha, enoten pro-

gram in bratsko povezavo. Žosistovsko gibanje je stopilo v zbor svetovnih organizacij in doseglo mesto in svoj glas v krogu predstavnikov narodov v svetovnih organizacijah Združenih narodov in UNESCO.

Besede predsednika Maione v Río

Mednarodni žosistovski predsednik Romeo Maione je novembra leta 1961 na drugem mednarodnem žosistovskem svetu v Río de Janeiro v Braziliji poudaril izredni razmah žosizma in dejal:

„Od ustanovitve prvih žosistovskih skupin v Belgiji, pred neka-ko 40 leti, do danes se je to gibanje čudovito razširilo. Zasejalo se je na vseh celinah, prilagodilo se je vsem civilizacijam in prinaša blagovest evangelija vsem mladim delavcem na svetu. Temeljna načela žosistovske organizacije, enostavna in globoka, ki jih je postavil naš ljubljeni ustanovitelj monsignor Cardijn, so omogočila gibanju, ki ga poganja vedno nova sila, da se je razširilo do zadnjih meja zemlje... Ta temeljna načela moramo vsak dan znova razmišljati in poglobljati...“

Temeljne misli

Za razumevanje žosizma je treba poznati njegova temeljna načela. Nerazdružno so povezana z njim in Cardijn jih je odkril in izdelal po dolgih letih poizkušanja, razmišljanja in dela. V zvestobi tem načelom je skrivnost žosistovskega uspeha. So splošno veljavna in se dajo prilagoditi najraz-

ličnejšim položajem, razmeram in krajem.

Temeljne misli žosizma so:

1. Vsak mlad delavec je od Boga poklican k večnostnemu cilju (ustvarjen je za nebesa), ki ga začenja izvrševati že na zemlji z vestnim vsakdanjim življenjem.

2. Razmere, v katerih živi so v kričečem nasprotju z njegovim večnostnim in zemeljskim poklicem.

3. Samo na poseben način zgrajena organizacija mladih delavcev je zmožna izvesti poslanstvo, da bo množica mladih delavcev in delavk dosegla svoj večnostni cilj (zveličanje) in ga uresničevala že sedaj v vsakdanjem življenju.

— — —

Očeta in ustanovitelja zveze mladih katoliških delavcev vsega sveta, 25. julija umrlega kardinala Cardijna prosimo, da bi se žosizem ohranil, napredoval, ohranil njegovega duha in bil prežet s tolikšno mero ljubezni do delavcev kolikršno je gojil Cardijn sam ob smrtni postelji svojega očeta. Prosimo ga da bi se uresničila njegova misel, ko je dejal: „Jaz gledam s polnim zaupanjem v srečno bodočnost.“ Pot do srečne bodočnosti je pokazal 23. septembra 1965 na drugem vatikanskem vesoljnem zboru: „Mladina predstavlja pol človeštva; od nje je odvisno, ali se bo svet poboljšal, ali poslabšal. Vendar danes živi povsem drugače kot v prejšnjih dobah. Pokazati ji je treba zaupanje; pokazati ji je treba pravo pot, njeno odgovornost in njeno poslanstvo.“

^v
Nase

zveze

S

Fatimo

Sv. oče na letošnjem romanju v Fatimo

Ves svet se je v soboto, 13. maja, oziral v Fátimo na Portugalskem, kjer je sam sveti oče papež Pavel VI. kot skromen romar počastil sredi ogromne množice vernikov presveto Devico Marijo in jo prosil za notranji mir v Cerkvi in za zunanji mir v svetu. Zgodilo se je to v počesčenje 50-letnice prvega prikazanja božje Matere trem, vsemu katoliškemu svetu znanim in ljubim otrokom: Luciji, Francku in Jacinti. Zadnja dva sta kmalu po končanih prikazovanjih po trpljenju pripravljena odšla v nebesa. Lucija pa še živi in je kot karmeličanska redovnica bila deležna te izredne sreče in časti, da je smela prisostvovati veličastnim slovesnostim ob samem papežu, ki je kot vrhovni poglavar Cerkve s svojo navzoč-

nostjo na novo potrdil verodostojnost fátimskih dogodkov.

Slovenci smo s Fátimo tesno povezani. Po Marijinem naročilu, ki nam je bilo oznanjeno v težkih časih zadnje vojne, smo se morda med prvimi kot narodna skupnost posvetili Marijinemu Srcu in začeli z obhajanjem prvih sobot. Pobožnost do brezmadežnega Marijinega Srca, ki smo jo pridružili pobožnosti do presvetega Srca Jezusovega, je za verne Slovence vir upanja za to in onostransko življenje.

Nekaj spominov

V Fátimi se je Marija prikazovala sredi prve svetovne vojne. Slovenci smo o teh prikazovanjih nekaj malega zvedeli po letu 1930, ko je o njih in o nastajajočem ro-

marskem središču v dolini Iria na kratko poročal v Bogoljubu katehet Čadež. V škofiji Leiria na Portugalskem so se medtem vršila škofijska raziskovanja in je bila verodostojnost fátimskih prikazovanj po lejriškem škofu potrjena 13. oktobra leta 1930. Bila pa je Fátima predaleč od nas, da bi se o njej v Sloveniji kaj več slišalo, posebno še, ker nam je bil kot božja pot bliže poznan in tudi obiskovan Lurd in je kip lurške Marije krasil premnoge naše verne domove in kapelice po naši domovini.

Ko se je nad našo deželo razdijal vihar druge svetovne vojne in je komunizem začel z bratomorno revolucijo, je škof Rožman pozval ves narod k opravljanju zadostilne pobožnosti deveterih prvih petkov v čast presv. Srcu Jezusovemu. Odziv je bil izreden. Prvi petki so postali pravi prazniki vere, upanja in zadoščujoče ljubezni. Silno trpljenje tistih let je bilo mogočen klic k molitvi in pokori.

Zgodilo se je tedaj, leta 1942, da je papež Pij XII., ob 25-letnici fátimskih prikazovanj po naročilu presvete Device Marije posvetil ves svet njenemu brezmadežnemu Srcu. Novica o tem je prišla iz Rima v Ljubljano. Takoj smo razumeli fátimsko sporočilo, začeli poleg prvih petkov obhajati še prve sobote in se tako pripravili na posvetitev Marijinemu Srcu. V majniku tega leta smo že brali lepe fátimske šmarnice, ki jih je priredil salezijanski duhovnik g. Srečko

Zamjen. Druge šmarnice o Fátimi pa nam je napisal dr. Ivan Ahčjin, glavni urednik Slovenca, ki se je bil umaknil komunističnim grožnjam v Rim in je imel tam na razpolago zanesljiva poročila o fátimskih dogodkih. Poučen o Marijinih prikazovanjih in njenih naročilih se je ves trpeči narod posvetil Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Nepozabna ostane v spominu zadnja majniška nedelja leta 1943, ko smo v Ljubljani opravili veliko spokorno procesijo na Rakovnik. Za križem, ki ga je pred stolno župnijo nosil sam škof Rožman, pred svojimi župnijami pa ljubljanski župniki, s čudodelno podobo Marije Pomagaj, ki se je bila kot begunka umaknila na Trsat, pa se je prav tiste dni vrnila v Ljubljano, smo tisto nedeljo romali med spokorno molitvijo duhovniki, redovniki in redovnice in desettisoči vernikov, starih in mladih. Na Rakovniku nas je naš dragi, nepozabni nadpastir pred podobo brezjanske Marije Pomagaj posvetil Marijinemu Srcu, potem ko smo skupno opravili obljubo zvestega krščanskega življenja.

Temu vsenarodnemu posvečenju je nato sledilo slovesno posvečenje posameznih župnij, posameznih stanov in družin, v Ljubljani in po vsej Sloveniji, kjer je to zaradi vojnih težav in grozot količkaj bilo mogoče. Število posvečenih družin je bilo izredno veliko. Vsaka družina, ki se je posvetila, je podpisala posebno posvetilno listino.

Te listine bi se bile povežale v knjige, ki bi se bile ob koncu vojne, ko bi se Marija Pomagaj spet vrnila v svoje svetišče na Brezjah, shranile pri njenem milostnem oltarju. Na pobudo g. škofa smo napravili tudi posebno obljubo, da bomo v čast Marijinemu Srcu v Dravljah pri Ljubljani zgradili novo zaobljubljeno svetišče, ki naj bi bilo trajen spomin na one težke čase, polne silnega trpljenja, pa tudi velike vere, molitve in pokore. To obljubo je škof Rožman s svojimi verniki v begunstvu obnovil, s prošnjo, da bi nas Marija spet srečno pripeljala domov.

Konec vojne je prišel drugače, kot smo upali. Prav na prvo majniško soboto je prva večja skupina Slovencev odhajala na bridko pot begunstva. Skrivnostni božji sklepi so se morali izpolniti nad našim narodom. Marija pa čuje s svojo ljubeznijo nad narodom doma in nad narodom v zdomstvu. Naše verno zaupanje v njeno varstvo in pomoč ni bilo in ne bo osramočeno.

V begunstvu se nam je tudi Fátima približala. Tja je poromal malo pred svojo smrtjo škof Rožman in kot beremo v dr. Žakljevih spominskih šmarnicah je pred Marijinim kipom ponižno prosil, naj bi mu božja Mati, če je tako božja volja, dala kakšno znamenje, da je bilo pravilno njegovo stališče do brezbožnega komunizma, kakor ga je sam zavzema! in ga oznanjal vernemu ljudstvu in svojim duhovnikom. Ko je tako molil, tako je po-

tem zaupal, se je mila modra luč od Marije razlila nanj, na njegove sklenjene roke, na poslopja in okoličico v bližini... Kako zelo ga je moralo to pomiriti in potolažiti. Ni se motil in tudi mi se nismo motili z njim.

Vsem Slovincem, po svetu in doma, zlasti še tistim, ki so v veri in krščanski zvestobi oslabei, naj ti spomini vero na novo poživijo. Potrdijo naj nas v zaupanju v božje in Marijino varstvo in v novo, lepšo bodočnost za naš narod, za Cerkev in za ves svet. Prav v tem nam ve povedati nekaj tolažilnega zadnja fátimska skrivnost.

Fatimska sporočila — fatimska skrivnost

Marija se je v Fátimi preprostim pastirčkom šestkrat prikazala. Predstavila se jim je v ljubeznivi znanj podobi bele Gospe kot Kraljica presvetega rožnega venca. Naročala jim je molitev rožnega venca za spreobrnjenje grešnikov in za svetovni mir. Kakor v Lurdu je spodbujala k pokori: Naj ljudje nehajo žaliti Boga, našega Gospoda, ker je že čez mero žaljen. Naj vendar spremenijo svoje živ-

ljenje in Bog se bo usmiljen na svet ozrl.

Otroci so sprejeli od Marije tudi tri posebna sporočila: Prvo je naznanjalo, da bosta Francek in Jacinta kmalu umrla, Lucija pa da bo šla v samostan. Drugo se je nanašalo na bližnji konec prve svetovne vojne in na razširjenje težkih zmot po vsem svetu. Napovedala pa je Marija tudi spreobrnjenje Rusije in temu sledečo daljšo dobo miru, ako se svet spreobrne in posveti njenemu brezmadežnemu Srcu. To posvečenje sveta in pozneje še Rusije in njenih narodov je izvršil papež Pij XII.

Tretje sporočilo je znano kot fátimska skrivnost, katere vednost je pridržana papežem. Lucija ga je zapisala in izročila škofu mesta Leiria, pod katerega oblast spada Fátima. Ta ga je izročil kardinalu Cento, takratnemu apostolskemu nunciju na Portugalskem, on pa ga je odposlal kardinalu Ottavianiju, tedanjemu tajniku kongregacije sv. Oficija za obrambo vere. Sporočilo je moralo ostati tajno do leta 1960. To leto ga je prebral papež Janez XXIII. Izjavil je, da je vse razumel, in ga je dal prebrati tudi kardinalu Ottavianiju. Nato ga je dal zaprto v dvojnem ovitku spraviti v tajne papeške arhive.

Veliko je bilo pričakovanje v svetu, da bo sveta stolica vsebino tega skrivnostnega sporočila objavila. V celoti se to po želji sveta ni zgodilo. Vendar je kardinal Ottaviani, zdaj podprefekt kon-

gregacije za verski nauk, na konferenci v Rimu, 11. februarja tega leta, to je po 50 letih, to skrivnostno Marijino sporočilo vsaj v glavnih potezah odkril. Revija Informaciones católicas internacionales poroča o tem v svoji 283. številki, marec 1967, sledeče: Kardinal je zavrnil kot popolnoma napačna vsa prenačljena in nepremišljena poročila, ki krožijo v tej zadevi. „Po njih — je dejal — se je razširila misel, da to tajno sporočilo vsebuje apokaliptične vizije, to je strahotne napovedi o bodoči usodi sveta. Mnogo se je govorilo o zvezi fátimske skrivnosti s težkim in tesnobnim položajem Cerkve v širnih področjih sveta, kjer je pekel razdivjal svoj srd proti vsemu, kar je sveto in božje in kjer preganjavec, čeprav z diplomatskimi rokavicami in s sladkobnim govorjenjem o miru, skuša razširiti svoje vladarstvo nad ves svet ter ga že v tako mnogih deželah dejansko izvaja, deželah, posejanih s križi, z višicami in ječami in posvečenimi s tolikimi mučeniki. (Kardinal je tako govoril 12 dni po obisku sovjetskega predsednika Podgornya pri papežu.) Fátimsko sporočilo — je dejal — ne napoveduje novih strahot, marveč nasprotno navdihuje mirno zaupanje v božjo previdnost in nam daje odkriti prve, čeprav še meglene znake bodoče ureditve sveta v miru in kraljestvu Kristu-soyem. Če je to sporočilo — je dejal — verodostojno in točno, kakor želimo verovati, se naša srca od-

pirajo v upanje. Zdi se, da nam sveta Devica ob tej petdesetletnici fátimskih dogodkov pošilja povabilo k zaupanju.“

Iz teh kardinalovih izjav se z gotovostjo vidi, da govori o silni moči svetovnega komunizma, pa tudi o bližanju njegove krize. Komunizem se začenja razkrajati sam v sebi, kar se po kardinalovih besedah javlja že od leta 1960 naprej. Dunajski kardinal König, predsednik pokoncilskega tajništva za nevernike, je nedavno izjavil, da se že v mnogih komunističnih državah opaža težka kriza ateizma, medtem ko preganjanje očiščuje in krepi pravo vero. „Kdo ve — je dejal, — če ne bodo nekega dne kristjani z vzhoda tisti, ki nas bodo pokristjanili.“

P. Weuger, urednik pariškega katoliškega dnevnika *La Croix* komentira najnovejša poročila iz sovjetske Rusije in piše: „Duhovna praznота ateizma v veliki množini njegovih pripadnikov bo odločilna

pi uspehu borbe med vero in brezboštvo. Brezboštvo se lomi samo v sebi, vera pa se vsaj v določeni eliti prečiščuje in krepi.“

Iz vsega tega se zdaj lažje razumejo besede sestre Lucije, ki je dejala, da bo sporočilo leta 1960 jasnejše. Vse to pa nam tudi pomaga razumeti previdnost in razsodnost papežev v tej zadevi.

Verujemo s starim kardinalom Ottavianijem, ki so ga na koncilu dolžili konservativnosti, ki je pa le ostal podprefekt ene najvažnejših rimskih kongregacij in je odločen protikomunist, tako da je leta 1960 pred odhodom italijanskega predsednika v Moskvo javno grajal tiste, ki hodijo stiskati s krvjo omadeževane roke, verujmo z njim in z vso Cerkvijo v nove, svobodne, mirnejše čase, ki nam jih bo Marija od Boga izprosila in približala, mi pa jim s svojo molitvijo in vzornim krščanskim življenjem izravnajmo pot.

Alojzij Košmerlj

O slikah Marije Pomagaj

V letošnjem Duhovnem življenju št. 2 piše g. Marijan Marolt o sliki Marije Pomagaj na Brezjah: „Layer je naslikal sliko Marije Pomagaj po podobici Cranachove... (To podobico je dr. Ažbe, župnik v Mošnjah, prinesel iz Innsbrucka, kjer je študiral. Op. prir.) Kako je slika Marije Pomagaj prišla v Innsbruck, ne vem.“

O tem piše članek v italijanski reviji *La Madre di Dio* v letošnji šte. 4 sledeče:

1) Cranachova slika Marije Pomagaj je bila najprej izpostavljena na dvoru Dresden. L. 1611. jo je dobil v dar nadvojvoda Leopold, izvoljen, pa ne posvečen, za škofa, za Passau. Pri njem jo je videl passauski stolniški nadžupnik. Temu je ta

slika tako ugajala, da si je dal napraviti natančen posnetek.

Leta 1622 jo je dal ta nadžupnik v kapelo na Schüllerberg, katero je on sezidal in dal v oskrbo kapucinom. Na kraju kapele je baje večkrat videl posebno luč, zlasti ob sobotah in pred Marijinimi prazniki.

Ljudem je bila ta Marijina slika zelo všeč. Z izrednim zaupanjem in v velikem številu so prihajali k njej. Marija je njih zaupanje nagajala z uslišanji in mnogimi čudeži. Že l. 1625. so začeli imenovati kraj Mariahilfberg — gora? hrib? Marija Pomagaj. Radi velikega števila romarjev so kmalu morali sezidati veliko cerkev. V njej je torej „Passauska Marija Pomagaj.“

2) Nadvojvoda Leopold, ki je l. 1625, postal gubernator Tirolske, je pod vplivom vsega tega dal svojo originalno Cranachovo Marijo cerkvi sv. Jakoba v Innsbrucku. Tam je še sedaj. To je še sedaj največja Marijina božja pot na Tirolskem.

3) Radi miline slike in radi čudežev se je pobožnost do Marije Pomagaj ali kakor nekateri pravijo: do Marije Pomočnice kristjanov, silno razširila. Člankar omeni med mnogi mi kraji tudi Brezje. Nato pa pripomni: „Slika Marije Pomagaj — na Brezjah namreč — je prav natančen posnetek passauske slike.“ Nato nadaljuje: „Slika je nastala okrog leta 1800. Ker je bila priznana za čudodelno, jo je kronal papežev legat mons. Jeglič, ljubljanski škof, l. 1907.“

V reviji je tudi slika naše brez-

janske Marije, spodaj pa piše: Eden izmed posnetkov passauske Marije, češčene na Brezjah v Sloveniji.

4) Passausko Marijo imajo tudi v Beogradu, kakor je razvidno iz Blagovesti, verskega mesečnika iz Beograda, letos št. 4. Ko so jezuiti, l. 1735 dovršili cerkev, so naročili njeno sliko v Benetkah. Jezuiti so radi ponovnih turških napadov morali zapustiti Beograd. Tedaj so vzeli s seboj tudi Marijino sliko. Pustili so jo v kraju Tekije blizu Petrovaradina: Tam so ji rekli: Beograjska Gospa ali Tekijska Gospa. Tam je ostala skoro 200 let. L. 1933 se je zopet vrnila v Beograd v cerkev sv. Petra.

— — —

Na Cranacha so zelo vplivale zgodnje ikone, zlasti one, ki izražajo milino Matere in Sina.

Cranach je svoji Mariji Pomagaj dal izredno milino. Radi te miline je slika silno ljuba ljudem, pa tudi Mariji in Bogu. To vidimo, ker je Bog na Marijino prošnjo to sliko — original in kopije — poveljal s mnogimi čudeži.

Milina se kaže tako: Jezušček hoče biti popolnoma odvisen od svoje Matere. Z obema ročicama jo objema okrog vratu, svoje lice pritisne na njeno lice, jo gleda z vso ljubeznijo, desno nogo dvigne, kolikor more, da bi bil bolj pri Materi in tako prosi njene pomoči. — Mati mu jo pa izkaže. Z največjo ljubeznijo Ga objame, prste razširi, kolikor more, da bi Ga bolj pokrila, se skloni nad Njim, kolikor mo-

Odločno pismo jugoslovanskih škofov ob „LETU VERE“

Slika Marije v kapeli slovenskega semenišča v Adrogué (Argentina). Podo-
bna je delo slikarja M. Koritnika

re in Ga tako pokrije s svojim te-
lesom. Gleda pa nas. To se pravi:
**Prosíte me milosti — kakor je pred
428 leti po slovensko rekla Urški
Ferligojevi na Sv. gori — pa boste
tudi vi deležni moje velike mate-
rinske ljubezni.**

Končno pa še malo prošnjo. Po
celem svetu smo razkropljeni. Če
kdo zaide v Passau ali Innsbruck,
naj gre v zgoraj omenjeni cerkvi,
za Slovence pomenljivi, naj ju ogle-
da, nato pa malo opiše in priloži ka-
ko sliko za Duhovno življenje.

-n k

V Zagrebu, dne 15. junija 1967

Dragi bratje duhovniki!

Dragi verniki!

1. Znano vam je iz katoliškega
tiska, da je sv. oče Pavel VI. ob
1900-letnici mučeništva apostolov
Petra in Pavla razglasil čas od 29.
junija letos do 29. junija prihod-
njega leta za "LETO VERE". O
tem je razposlal letos 22. februar-
ja apostolsko pismo vsemu svetu.

Z vsem srcem sprejemamo vaši
škofje klic, misli in namene sv.
očeta. Zbranim na plenarni konfe-
renci škofov v Zagrebu se nam zdi
primerno in potrebno, da bratom
duhovnikom kot najbližjim sode-
lavcem, prav tako vsem redovnim
skupnostim in vsem vernikom po-
šljemo o tem naslednje pismo. Z
njim bi vas radi* močno spodbu-
dili, da bi v tem letu vere kar naj-
globlje razmišljali o božji vsebini
vere in bi dosledno, pogumno in s
polnim prepričanjem izpovedovali
svojo zvestobo Jezusu Kristusu in
svojo vdanost Kristusovemu na-
mestniku, svetemu očetu.

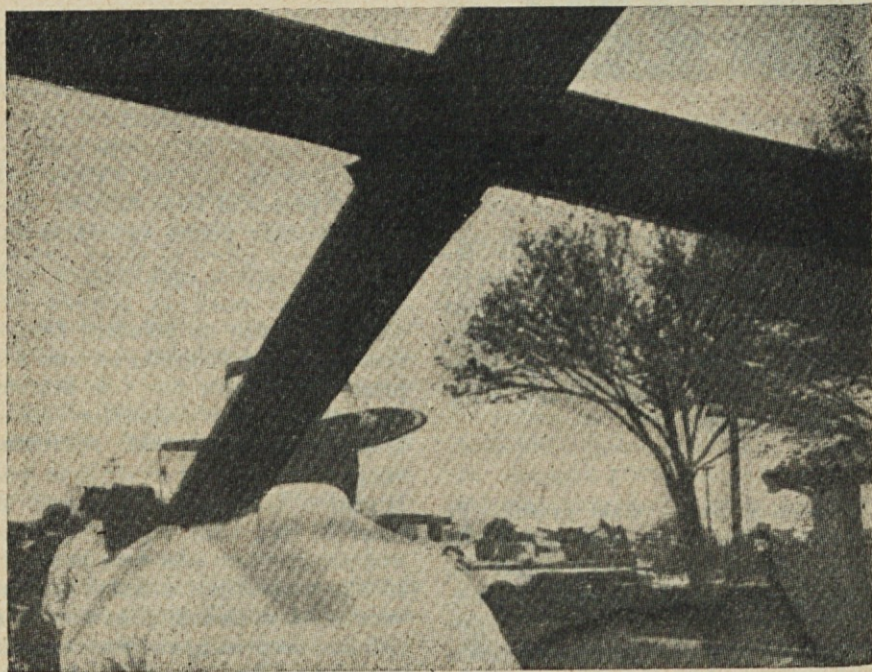
Sv. oče želi...

2. V letu vere, ki se začne s praznikom mučeniške smrti sv. Petra in Pavla, „bi radi pokazali svetima apostoloma izpoved vere, individualne, kolektivne, svobodne in zavestne, notranje in zunanje, ponižne in iskrene vere. Radi bi, da bi privrela ta izpoved iz globine vseh vernih src in bi odmevala v Cerkvi v vseh ista vera, polna ljubezni,“ piše sv. oče (apostolsko pismo). Sv. oče želi, da bi vera za posameznike, družine, župnije, škofije in vso Cerkev pomenila „eno

samo veliko dejanje vere“. „Ob tem dogodku,“ pravi sv. oče, „želim posebno poudariti, kako lepo priložnost nudi božja previdnost božjemu ljudstvu, da svojo zavest vere poglobi, jo oživi, očisti, potrdi in razodene“ (ap. p.).

...in škofje

3. Tudi nam, vašim škofom, je to leto vere resničen dar božje previdnosti. Ključ nas, da živa božja Cerkev, vse božje ljudstvo z enim srcem in enimj usti v mladem rodu in v tem času svojo ve-

V „Letu vere“ bo ves svet živel v senci križa. Vnesimo v naše življenje več Kristusove luči, ki je na križu strl moč teme in nam odprl vrata v svetlobo božjega ljudstva

ro potrđi in razodene, odločno in jasno, krepko in dosledno izpove. Poslanstvo Cerkve, ki je skrivnostni Kristus, je, da temu našemu svetu zmeraj znova, mirno in nemajno priča, da je Jezus Kristus edini Odrešenik, zakaj po besedah sv. Petra „nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, da bi se mogli v njem zveličati“ (Apd 4, 12).

Ravno Peter je prvi v imenu vsega apostolskega zbora pri Cezareji Filipovi izpovedal vero v Kristusa kot božjega Sina, ko je rekel: „Ti si Kristus, Sin živega Boga“ (Mt 16, 16).

Jezus Kristus pravi o sebi: „Jaz sem pot, resnica in življenje“ (Jan 14, 6). To je potrđil na sodišču pred Pncijem Pilatom, ko je rekel: „Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da izpričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas“ (Jan 18, 37).

Kaj je resnica?

4. Tudi danes mnogi ljudje kakor nekđaj Pilat včasih ravnodušno, včasih tesnobno postavljajo vprašanje: „Kaj je resnica?“ (Jan 18, 38). Mnoge mučijo dvomi, mnogi so pa „odpadli od vere“, kakor bi rekel sv. Pavel (1 Tim 1, 19). Ni čudno, če pomislimo, kako se v sodobni družbi žali človeško dostojanstvo in si vse prizadeva, da ustvari v dušah razpokoženje nevere. Radi bi pregnali človeku iz glave vsako misel o večnem božjem bitju; o Jezusu Kristusu se pa po nekaterih knjigah celo piše,

da je bajka in da ga sploh nikoli ni bilo. Tako torej sodobni človek, ves potopljen v neštete opravke, misli in načrte, ponosen na svoje stvaritve, zraven tega pa slabo poučen v veri in ves nagnjen k temu, da se oprsti višjih нравnih načel, zelo lahko podleže skušnjavi nevere. Prav je rekel sv. Pavel: „Pride čas, ko zdravega nauka ne bodo prenesli, temveč si bodo za čehljanje ušes kopicili učitelje po svojih željah in bodo ušesa odvrčali od resnice, obračali pa se k bajkam“ (2 Tim 4, 3-4).

Molili bomo: Verujem...

Tajenje Boga nekateri skušajo opravičiti z znanstvenimi razlogi. Mi tudi tokrat slovesno povemo, kakor je to storil tudi II. vatikanski cerkveni zbor, da med trdnimi resnicami znanosti in resnicami vere ni nobenega nasprotja. Dokler znanost ostaja na svojem področju in je objektivna in brez predsodkov, ne podira nobene božje resnice. Bog ne more sam sebi nasprotovati v tem, kar nam sporoča po delih stvarjenja in po nadnaravnem razodetju.

Zato bomo mi, ki verujemo, vsak dan posamezno in v družinah molili svoj veseli Credo — Verujem, da tako izpovemo trdno prepričanje, hkrati pa, da dajemo živemu Bogu zadoščenje za vse žalitve, ki mu jih povzročata nevera, in za vse žalitve njegovih pravic in njegove časti.

Konec v prihodnji številki

Nekatoliške ali od katoliške Cerkve ločene kristjane delimo v dve glavni skupini: vzhodno in zahodno. Vzhodno predstavlja v glavnem pravoslavje ali ortodoksna cerkev, zahodno pa protestantske skupine.

Pravoslavna cerkev ima v glavnem vse skupno s katoliško, samo da ne prizna papeževega prvenstva. Ima isti verski nauk, iste zakramente, škofo, ki so nasledniki apostolov.

Na zahodu je podobno sorodna katoliški Cerkvi starokatoliška verska skupina. Ta ima tudi vse isto s katoliško Cerkvijo, le da ni sprejela dogme o papeževem primatu, ki je bila proglašena na prvem vatikanskem cerkvenem zboru l. 1870.

Med zahodnimi ločenimi kristjani — to so anglikancj in številne skupine protestantov — so v verskem pogledu velike razlike. Splošno je pri njih v veliki časti sv. pismo, biblija. Od zakramentov imajo nekateri večjaven krst; namesto evharistije, sv. maše, imajo mnogi „Gospodovo večerjo“, ki je spomin na zadnjo večerjo in Kristusovo delo odrešenja. Njima jo pravega duhovništva in hierarhije.

Naš odnos do ločenih kristjanov v preteklosti

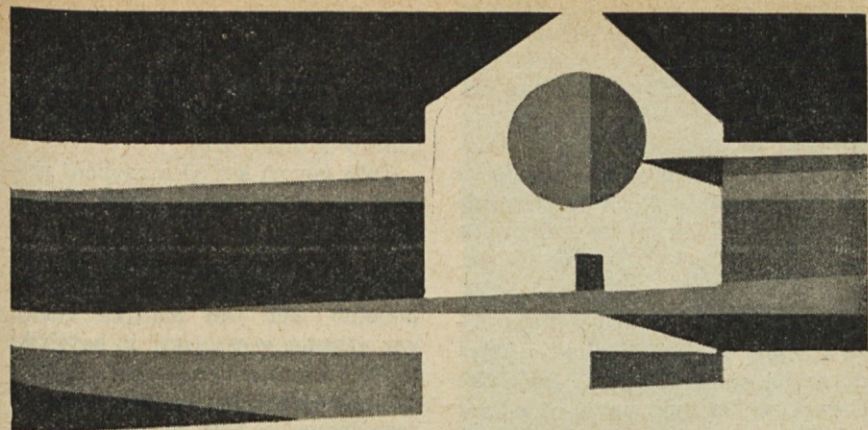
Včasih smo katoličani gledali na ločene kristjane predvsem in preveč pod nekim dogmatično-abstraktnim vidikom, ne da bi toli-

Katoliška Cerkev in nekatoliški kristjani

ko upoštevali konkretnega človeka — in v tem primeru — ne da bi skušali razumeti konkretni položaj in miselnost ločenih kristjanov.

Naše stališče do njih se je izražalo nekako takole: Mi, ki smo v pravi Kristusovi Cerkvi, imamo prav, vi pa se motite, nimate prav. To velja seveda le na verskem področju in le v neki meri. Pa smo se v življenju do njih včasih vedli, kot da versko nič nimajo prav, da je pri njih vse narobe, pri nas pa vse prav.

Seveda je to zelo enostransko in površno presojanje, ki pa je vendar vplivalo in določalo v življenju naš odnos do ločenih kristjanov. Treba se jih je bilo izogibati kot nekkih izdajalcev Kristusove stvari in kot za našo pravo vero nevarnih elementov in ne imeti z njimi nobenega opravka. V tem mišljenju so nam tako mogli biti nekako bližji v življenju celo neverniki, do katerih si laže indiferenten in ti niso versko tako nevarni. To stališče je v življenju med kato-

ličani večkrat prinašalo nerazpoloženje in nasprotstvo, če ne celo zamrzo do ločenih kristjanov. Ob vsem tem je bila pozabljena Kristusova zapoved ljubezni med učenci.

Zadnji koncil o odnosu do nekatoliških kristjanov

Že dolgo nazaj je v zadnji dobi bilo opaziti, kako je med katoličani prihajalo do velike spremembe v odnosu do ločenih kristjanov, v Kristusovem duhu ljubezni. Kot je tudi v drugih pogledih koncil nek sad dolgega zorenja, ki ga je bilo opaziti v Cerkvi, in tako odgovarja potrebam in klicu našega časa, velja podobno tudi tu. Nauk koncila o nekatoliških kristjanih je kot sad in krona plemenitih teženj v Cerkvi glede odnosa do ločenih kristjanov.

Ta nauk podaja koncil predvsem v odloku o ekumenizmu (izdan 21. nov. 1964, na tretjem, predzad-

njem zasedanju) in deloma tudi v konstituciji o Cerkvi (izdana prav takrat).

Vezi med katoliško Cerkvijo in nekatoliškimi kristjani

Kot ugotavlja zadnji koncil, so nekatoliški kristjani v mnogih pogledih zvezani s katoliško Cerkvijo. So res kristjani in Kristusovi učenci in imajo dobrine, ki jih je Kristus izročil svojim učencem in jih v polnosti ima katoliška Cerkvev. Tako imajo mnogi v veliki časti sv. pismo kot pravilo verovanja in življenja; kažejo iskreno versko gorečnost; verujejo in ljubijo Boga Očeta, ki nam ga je oznanil Kristus; verujejo v Kristusa, božjega Sina in našega Odrešenika in ga ljubijo; so posvečeni s krstom, ki jih povezuje s Kristusom; mnogi priznavajo in prejemajo tudi druge zakramente: med njimi nekateri imajo krščansko duhovništvo in škofovstvo, obha-

jajo sv. evharistijo in goje pobožnost do božje Matere. Z nami jih združuje tudi molitev in druge duhovne dobrote; združuje nas sv. Duh, ki deluje tudi v njih in nekatere utrjuje celo do mučeništva za Kristusovo vero. Združuje nas danes tudi želja po zedinjenju v Kristusovi Cerkvi (prim. Konst. o Cerkvi 15).

Sedanji ločeni kristjani, ki živijo v dobri veri, tudi nimajo krivde za to, da so ločeni od katoliške Cerkve in da med nami ni edinstva. Tudi v zgodovini ni bila odgovornost za needinost vedno le na njihovi strani (Dekr. ekum. 3).

Različna pripadnost h Kristusovi Cerkvi

Če gledamo katoliško Cerkev kot pravno urejeno ustanovo in vidno družbo, večkrat govorimo — to se je poudarjalo zlasti v preteklosti — da so nekatoliški kristjani zunaj Cerkve. Pač niso udje te pravno urejene vidne družbe. Ob tem se je rado vtihotapljal o mišljenje, kot da s Kristusovo Cerkvijo nimajo nič skupnega, kar pa je napačno.

Zakaj, če gledamo v Cerkvi predvsem njen glavni namen, ki je posvečevanje ljudi s Kristusovo

milostjo po sredstvih, ki jih je on dal (npr. nauk, zakramenti), na nek način tudi ločeni kristjani pripadajo h Kristusovi Cerkvi, Cerkev v njih dela.

Zato govori koncil o različni pripadnosti Kristusovi Cerkvi. Verniki katoličani so vključeni v Kristusovo Cerkev popolno, drugi, nekatoliški kristjani pa ne tako popolno, ker jim manjka nekaj, kar imamo v polnosti v katoliški Cerkvi. A ta pripadnost, čeprav jo imenujemo nepopolno, je nekaj resničnega in zelo važnega. Seveda more biti tudi ta uresničena v večji ali manjši meri, kakor so močnejše ali manj močne vezi, ki jih vežejo s Kristusovo Cerkvijo. O teh vezeh pri ločenih vzhodnih kristjanah ugotavlja koncil: „Te Cerkve, čeprav so ločene, imajo resnične zakramente, zaradi apostolskega nasledstva, zlasti duhovništvo in evharistijo, ki jih še vedno tesno povezuje z nami“ (Dekret ekum. 15).

Ločene Cerkve

Kar smo doslej povedali, se naša predvsem na ločene kristjane kot posameznike, ne na njihove organizirane verske skupnosti. Smo rekli, da verniku v njih ni mogoče nič očitati, če v njih v dobri veri

Sveti Duh budi v vseh Kristusovih učencih željo in prizadevanje, da bi se vsi miroljubno zedinili v eni čredi pod enim pastirjem. — Konstitucija o Cerkvi.

in po svoji vesti služi Bogu. Ali pa so morda te skupine kot take, ločene od katoliške Cerkve, danes v verskem pogledu nekaj škodljivega? V tem smislu se je o njih govorilo v preteklosti, ker so jih nekako enačili z napakami in grehi, ki so pripeljali do needinosti. (A ta krivda po današnjem priznanju Cerkve ni bila vedno samo na strani ločenih kristjanov.)

Torej jih ne moremo kratko zavreči z oznako: so zunaj prave Cerkve. Priznati jim moramo neko evangeljsko poslanstvo Kristusove Cerkve, čeprav ga ne vrše v polnosti, kot ga vrši katoliška Cerkvev.

Če ne gledamo toliko na Cerkev kot vidno institucijo, ampak na njen namen, moremo reči, da tudi v njih na nek način in v neki meri deluje Kristusova Cerkvev.

To po nauku teologov velja zlasti za ločene cerkve, ki imajo evharistijo, ki je zakrament edinosti in povezave Kristusove Cerkve. To je primer vzhodnih ločenih cerkva.

Koder evharistije in duhovništva nimajo, kot protestanti, imajo nekateri „Gospodovo večerjo“ kot spomin na Gospoda in njegovo odrešilno delo. Ta ustanova vključuje neko željo po evharistiji in pomeni tako neko zvezo z njo. Imajo pa pri tem mnogi drugi tesnejšo realno vez s Kristusom, to je v krstu in v sv. pismu, ki sta po svojem smislu tudi usmerjena v počno občestvo krščanskega

Anglikanski nadškof iz Canterbury, dr. Michael Ramsey, v razgovoru s časnikarjem

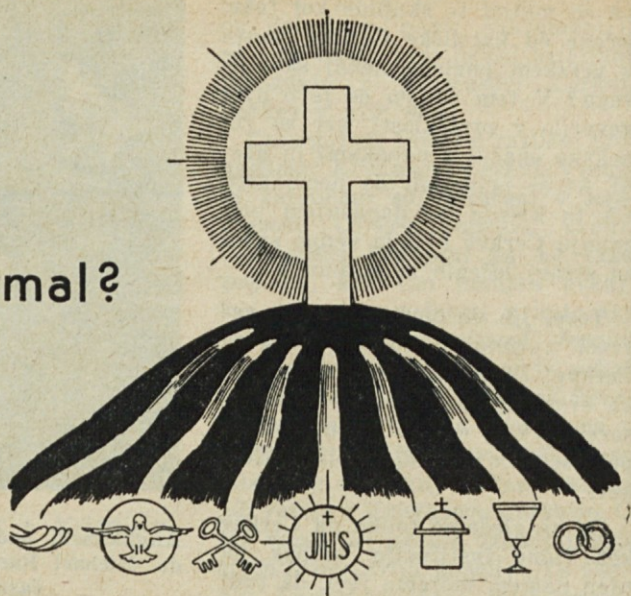
življenja in v evharistijo. Tako je tudi pri teh verskih skupnostih nekaj od polnosti Kristusove Cerkve.

—

Ves ta nauk končuje staro apologetično in polemično nastopanje proti ločenim kristjanom, ki je poudarjalo le to, kar nas loči. Koncil z naklonjenostjo kaže na to, kar nas kot Kristusove učence družijo. Hoče, da bi med nami raslo medsebojno razumevanje, dobrohotnost, Kristusova ljubezen, ki naj bi nekoč tudi pripeljala do edinosti, kot jo Kristus hoče med svojimi učenci.

Dr. Fr. Gnidovec

Kdaj,
kje,
kdo,
me je birmal?

Med tremi zakramenti, tako imenovane iniciacije, uvajanja v krščansko življenje, ki so krst, birma in sv. Rešnje te'lo, ima na življenje posameznega kristjana najmanj vpliva birma. To pa ne, ker bi bila njen pomen in važnost majhna, ampak radi razmeroma majhne priprave prejemnika tega zakramenta. Pa tudi ne redko nerazumljivo zadržanje škofov samih v raznih pokrajinah, ki so le preradi pooblaščevali navadne duhovnike za birmovanje, sami pa se posvečevali drugim opravilom in tako vzbujali videz, da birma ni posebno važna. Prav v Argentini se skoraj do koncilskih let pogosto od birmancev ni zahtevala skoraj

nobena priprava, le da je birmanec predložil birmanski listek, pa so ga birmali.

Pa še tudi v domovini v predvojnih časih, kljub razmeroma skrbni pripravi, so birmanci pogosto bolj mislili na uro in škatlo piškotov, ki jih bo boter kupil, kot pa na milost, ki jih bo z birmo prejel. Tudi vsa zunanja s'ovesnost od sprejemu škofa, ki je prišel v faro birmovat, je otroke navadno tako prevzela, da so bolj malo pomislili, kaj se godi v njihovih dušah.

Vendar ne smemo misliti, da bi se moglo vse to temeljito izboljšati z bolj smotrno pripravo birmancev in ce'e fare na birmo, kadar pride škof v faro. Težava je vse

večja in globlja. Bogoslovni učenjaki sami še vedno razpravljajo, kaj je birma in je razmeroma malo temeljitih razprav o birmi. Tako se je celo sv. Terezija Det. Jezusa nekam pohujševala nad slabo razvitim naukom o birmi (Prim. A. G. Martimort: Los signos de la nueva Alianza, 195).

Kaj nam pove sveto pismo?

Sveto pismo nove zaveze našteva med mesijanskimi darovi pogosto poseben dar, ki je drugi kot pa pri sv. krstu. Je dopolnitev krščanske iniciacije, ki jo je krst v duši začel. Kristus je mnogokrat objubil Svetega Duha, ki ga bo poslal po svojem vnebohodu. „Tolažnik Sveti Duh pa, ki ga bo poslal Oče v mojem imenu, vas bo učil vsega in spomnil vsega, kar sem vam povedal. Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo učil popolne resnice.“ (Jan 14, 26; 16, 13).

To se je prvič slovesno zgodilo na prvi binkoštni praznik. „Ko je prišel binkoštni dan, so bili vsi skupaj na istem kraju. In nastal je nag'oma z neba šum, kakor prihajajočega silnega vetra, in je napolnil vso hišo kjer so sedeli. Prikazali so se jim jeziki kakor plameni in se porazdelili ter ostali nad slehernim po eden. In napolnjeni so bili vsi s Svetim Duhom in so začeli govoriti v drugih jezikih, kakor jim je dal Duh izgovarjati“ (Apd 2, 1-4). Po Petrovi izjavi ob tej priložnosti je ta dar Svetega Duha ob-

ljubljen vsem: „Zakaj obljuba ve-lja vam in vašim otrokom in vsem oddaljenim, kolikor jih pokliče Gospod naš Bog“ (Apd 2, 39). (Prim. Adolf Adam: La confirmación y la cura de a'mas, 28-34).

Birma v prvotni Cerkvi

Zelo poučno je poročilo v traditio apostolica Hipolita iz Rima, ki opisuje liturgične predpise v Rimu okrog l. 200. Po trikratni potopitvi — oblika takratnega krsta — mazili duhovnik krščenca s svetim oljem. Ko so si zopet naredili obleko, jih peljejo v cerkev. Tam položi škof nanje roko in moli nad njimi: „Gospod Bog, ki si jih imel za vredne odpuščanja grehov po kopeli prerojenja Svetega Duha, pošlji jim svojo milost, da ti bodo po tvoji volji služili, zakaj tebi je dana slava, Očetu in Sinu in Svetemu Duhu v tvoji Cerkvi, sedaj in na veke vekov.“ Potem je razlil nanje s svojo roko sveto olje in jim položil roko na glavo govoreč: „Mazilim te s svetim oljem v Gospodu Očetu vsemogočnem in v Jezusu Kristusu in v Svetem Duhu.“ In ko ga zaznamuje na čelu, ga poljubi z besedami: „Gospod s teboj.“ Zaznamovani pa odgovori: „In s tvojim duhom.“ Tako naredi z vsakim (Prim. Martimort o. c. 196). Zato se imenuje v tistih časih birma consignatio, zaznamovanje s križem. Sv. Ciprijan in sv. Ambrož pa imenujeta birmo consumatio — dovršitev tega, kar je krst začel (Prim.

Roguet: Los sacramentos, signos de vida 76).

Tesna zveza med sv. krstom in sv. birmo

Iz vsega tega vidimo, kako tesna zveza je med obema zakramentoma in da je birma dovršitev in potrditev sv. krsta (ne birmanca!). Ta tesna zveza je tudi vzrok, da se ni nauk o birmi tako razvil kakor bi radi. Vendar je zadosti razvidno, da je birma poseben zakrament, različen od krsta. Tudi v časih, ko so krščevali le odrasle, ko je bilo krščanstvo omejeno še na mesta in je po krstu takoj sledila tudi birma, ker je bil škof navzoč. Kmalu se je pa krščanstvo razširilo tudi na podeželje in so nastale podeželske župnije, ki so jih vodili navadni duhovniki — ne škofi. Ti so samo krščevali, birmali so škofje, ko so na svojih pastirskih potih prišli v župnijo. Tudi v vzhodni Cerkvi, kjer more birmati navaden župnik, je birma vedno veljala za poseben zakrament, čeprav vedno birmajo takoj po krstu. Vemo pa npr. iz naše Bele krajine, kjer je nekaj uniatov, vernikov vzhodnega obreda, da imajo tisti kristjani še veliko manj spomina in smisla za birmo kot pa verniki rimskega obreda.

Kaj je končno birma?

Naš katekizem odgovarja, da je birma zakrament, ki nas z milostjo Svetega Duha utrjuje v sveti veri (štev. 380). Po moči birmo

pride v duše vernikov Sveti Duh, je zakrament Svetega Duha. Je binkoštni praznik za vsakega posebej. V Apostolskih delih beremo, da je diakon Filip v Samariji oznanja Kristusa. „Ko so slišali apostoli v Jeruzalemu, da je Samarija sprejela božjo besedo, so poslali k njim Petra in Janeza. Ta dva sta šla in zanje molila, da bi sprejeli Svetega Duha; zakaj ni bil še prišel na nobenega izmed njih, le krščeni so bili v imenu Gospoda Jezusa. Tedaj sta polagala nanje roke in prejemale so Svetega Duha“ (Apd 6, 14-17). Krstil jih je navaden diakon, Sveti Duh pa je nanje prišel po polaganju rok apostolov.

Vendar ne smemo pozabiti, da kristjan prejme Svetega Duha že pri krstu. Tudi pri Jezusovem krstu se je prikazal Sveti Duh v podobi goloba (Lk 3, 22). Pomen in namen birmo mora biti torej kaj več. Sveti Duh nam ni dan samo za osebno prerodenje (Jan 3, 5), ampak tudi za zunanje namene skupnosti, družbe. „Kadar pa pride Tožajnik ki ga vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, ki izhaja iz Očeta, bo on pričeval o meni. Pa tudi vi boste pričevali o meni, ker ste od začetka pri meni“ (Jan 15, 26-27). Biti pričevavec Kristusov, tudi pred svetom, ki Kristusove učence sovraži. „Iz shodnic vas bodo izobčevali“ (Jan 16, 2). To je ravno poslanstvo, za katero Sveti Duh po birmi usposablja kristjana.

Često se trdi, da je birma zakrament moči sklicujoč se na bese-

de Jezusove: „Prejeli boste moč, ko pride v vas Sveti Duh in boste meni priče v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji in do kraja sveta“ (Apd 1, 8). V kakšnem pomenu? Tudi krst je zakrament moči, krščeneec je bil maziljen s krstnim oljem za borbo s skušnjavami in s hudobnim duhom. Sv. Rešnjé te lo je tudi zakrament moči, to še v posebnem pomenu besede, hrani naše duše, da ne opešajo v bojih zemeljskega romanja. Tudi milosti svete pokore pomagajo spokorjenemu kristjanu v uspešni borbi proti grehu. Tudi sveto maziljenje utrjuje bolnika v bolezni in ga pripravlja za zadnji boj, da zaključi Bogu zvest svoje zemeljsko romanje.

Moč svete birme mora tudi imeti svoj poseben delokrog, ki je ravno ta, biti Kristusova priča povsod in do kraja sveta. To tudi uči naš katekizem: birmo nam da de jansko milost, da moremo sveto vero stanovitno spoznavati in po njej živeti (382).

Namen birme je tudi, da nas naredi božje preroke, kakor razlaga sv. Peter v svojem govoru na binkoštni praznik: „To je, kar je bilo napovedano po preroku Joelu: In v poslednjih dneh, govori Bog, bom izlil od svojega Duha na vse človeštvo: in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere... Celo na hlapce in dekle bom v onih dneh izlil svojega Duha in bodo prerokovali“ (Apd 2, 17-18). Pre-rokovati tukaj ne pomeni napovedovati prihodnost, ampak delati

to, kar so delali preroki stare zaveze, bili so pridigarji božjega ve-ličastva (Prim. Roguet o. c. 83; J. C. Ruta: La confirmación 155). Tako tudi birma usposobi kristjana, da širi božjo slavo, da vrši svojo apostolsko dolžnost.

Obred svete birme

Tudi obred sv. birme sam, nam pomaga razumeti njen pomen in vlogo v življenju kristjana. Škof moli nad vsemj birmanci z razpróstrtimi rokami in prosi Svetega Duha, da bi jim podelil svoje darove. Ta del obreda ne spada k njenemu bistvu. Bistveni obred začne, ko škof položi vsakemu birmancu roko na glavo, ga na čéu prekriža s sveto krizmo in obenem govori: Zaznamujem te z zname-

njem križa in te potrdim s križem zveličanja v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. To pokrižanje je zelo pomembno. Križ je znamenje Kristusove zmage. S tem obredom hoče škof birmanca opomniti, naj se nikdar ne sramuje očitno pokazati vero v križanega Jezusa. Naj s krščanskim ponosom služi križanemu Odrašeniku. „Če kdo hoče priti za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj. Zakaj kdor se bo sramoval mene in mojih naukov pred tem prešuštnim in grešnim rodom, se ga bo tudi Sin človekov sramoval, kadar pride v veličastvu svojega Očeta s svetimi angeli,“ je povedal Jezus sam (Mk 8, 34—38).

To nam zopet pomaga spoznati razliko med krstom in birmo. Po krstu smo postali kristjani po milosti Svetega Duha, ki je duša naših duš. Je naše rojstvo za nebesa (Jan 3, 5) v domači župniji po župniku, ki nas je krstil. Kristjan pa mora biti tudi Kristusov pričevavec pred svetom. Šele s tem postane popoln kristjan.

Končno udari vsakega birmanca rahlo na lice z besedami: Mir s teboj! Naš katekizem, sledeč rimskemu katekizmu, ta obred razlaga: da hoče škof s tem birmanca opomniti, naj bo pripravljen za vero trpeti tudi preganjanje in zasramovanje. Mnogi pa trdijo, da pomeni ta udarec isto kot v starem obredu poljub miru. Moremo sprejeti obe razlagi, ker ta obred ne spada k bistvu birme (Prim. Adam o. c. 256).

Starost birmancev

Zveza birme s sv. krstom v prvih stoletjih krščanstva in različne razlage pomena sv. birme so tudi povzročile dolga razpravljanja o tem, kdaj naj bo otrok birman. Ker spada k iniciaciji, uvajanju v krščansko življenje večina zagovarja mnenje, da je doba birme ista kot sv. obhajila. V skladu s prakso prvotne Cerkve je najboljši prav, da je otrok birman že pred prejemom sv. obhajila. V prvotnem obredu se je vse to izvršilo v noči velikonočne vigilije. Isto nasvetuje tudi cerkveni zakonik. Tako naj bi bilo vedno, če je škof na razpolago. Če pa ne se je pač treba ravnati po danih razmerah.

V naših časih se pa veliko govori o zavestnem prejemanju sv. zakramentov. Zato naj bi bil čas za birmo ob nastopu adolescence, ob koncu ljudske šole, kot nekak zaključek osnovne vzgoje. Tako da bi bil prejem birme bolj zavesten in bolj uspešen. In res so nekatere škofije tudi v Argentini, po vzgledu Francije in Nemčije, uzakonile ta čas kot pravi za prejem birme.

Zelo močni so pa tudi zagovorniki bolj zgodnjega prejema (Prim. Adam o. c. 129—150). Na vsak način morajo starši poznati postave, ki so v veljavi v njihovi škofiji, da ne bodo imeli nepotrebnih težav. Predvsem pa je treba poskrbeti, da bodo otroci dobro vedeli, kaj je birma, če hočemo da bo iz njih naredila zavestne in ponosne pričevalce Kristusove.

Boris Koman

V kaj veruje Svetlana Stalinova ?

Svetlana Sta'in prosi Združene države Severne Amerike za zaščito. Sama je izjavila, da je vera nanjo zelo vplivala. Njeno spreobrnjenje imenujejo nekateri ne- navadno zgodovinsko burko, nepri- čakovani čudež, čudoviti uspeh se- vernoameriške tajne službe. Mi- slijo, da je na to, da se je spreobr- nila vplivala smrt njenega očeta in moža in vera v Boga. Drugi pa so mnenja, da je njeno spreobrnje- nje le spretna igra, s katero hoče doseči ugodno prodajo zgodovine svojega življenja, ki jo je napisala.

Neznosno življenje

Resnice o njej še ni mogoče natančno ugotoviti. Vendar če ver- jamemo njenim besedam, ji je po smrti njenega moža l. 1966 življe- nje v Rusiji postalo neznosno. Te- daj je namreč storila vse, kar je mogla, da bi se iz Indije vrnila v sovjetsko Rusijo, vendar ni dose- gla uspeha. Tako je izjavila sever- noameriškim časnikarjem. Zato je pravkar iz Indije, kamor je ne- sla pepel svojega moža, prišla pre- ko Rima in Friburga v New York. Ta razlog je hči Jožefa Stalina na-

vedla, da je zapustila svojo do- movino.

Nemogoče je živeti brez Boga v srcu

„Prišla sem semkaj iskat mož- nosti, da se izgovorim. V Rusiji mi to že dolgo časa ni bilo do- voljeno. Že od otroških let so me učili o komunizmu, v katerega sem verovala z vsem svojim ro- dom. Vendar polagoma, z leti in s skušnjami se je moje mnenje spremenilo... Vera je zelo vpli- vala name. Vzgojena sem bila v

družini v kateri se ni nikoli govorilo o Bogu. Ko sem postala polnoletna, sem ugotovila, da je nemogoče živeti brez Boga v srcu. Do te ugotovitve sem prišla sama, ne da bi kdo vplival name. Od tega trenutka dalje so vsa glavna načela komunizma izgubila zame svoj pomen". To je Svetlana povedala o sebi.

Njeno življenje

Svetlana Stalin se je rodila leta 1925. Bila je edina hči Jožefa Stalina in je zdaj njegov edini otrok, ki še živi. Imela je dva brata. Jakob je umrl v rokah nacistov, Vasilij pa zaradi tega, ker je preveč pil alkoholne pijače (1960). Dvakrat se je poročila in se tudi ločila, preden je našla zadnjega moža Brajsha Singa, indijskega komunisti, ki je prejšnje leto umrl zaradi bolezni na dihalnih organih. Ima dva otroka Ekaterino in Jožefa, ki živita v Moskvi.

Ona in oče?

Med leti 1944 in 1947 so se dobri odnosi med Svetlano in njenim očetom zaradi njenega zakona z judovskim dijakom pretrgali. Z očetom sta se spet spravila tedaj, ko se je od tega dijaka ločila. Ko je oče umiral leta 1953, je bila ob njegovi smrtni postelji. Po očetovi smrti je odklonila visoko mesto v komunistični stranki in stopila v Moskvi v neko podjetje kot

angleška prevajalka in se tako umaknila iz javnega življenja.

Spreobrnjenje

Pred štirimi leti se je Svetlana dala v pravoslavni Cerkvi skrivaj krstiti. Pravoslavno Cerkev je izbrala iz družinskih in tradicionalnih razlogov. Izjavila je: „Mislim, da so vse vere prave.* Zame je Bog vir življenjske moči in pravičnosti.“

Zakaj je bežala?

Glavni povod za njen odhod je bilo neznosno, grdo postopanje vlade z njenim možem. Njenega zakona z njim ni uradno priznala. V zadnji bolezni pred smrtjo ni dobil dovoljenja za vrnitev v Indijo. Tudi krivice, ki sta jih pretrpela v zadnjem času sovjetska pisatelja, Sinjavski in Danijel, so jo pripeljale do tega, da je izgubila vsako vero v pravičnost sovjetske vlade.

Kakor mnogo njenih prijateljev je tudi Svetlana napisala poročilo o življenju v Rusiji, zlasti v dobi stalinizma. Vedeča je, da bi to poročilo v Sovjetski zvezi ne bilo nikoli objavljeno. Rokopis, ki ga je začela pisati v Moskvi, ima 80.000 besed. Kupila ga je severnoameriška založba Harper and Row, ki

* Ta njena trditev ni pravilna. Vera je samo ena prava in sicer tista, ki jo je ustanovil in označeval Kristus ter jo izročil Cerkvi, da jo varuje in širi.

Kaj naj naredim, da bosta moja sinova obnovila versko življenje?

Sem globoko verna, moj mož je versko brezbrizen, a vere ne sovraži.

Imam dva polnoletna sinova. Vzgojila sem ju krščansko. Do vojaške službe sem bila z njima izredno zadovoljna, ko sta se pa vrnila od vojakov, sem opazila, da sta čisto zanemarila versko življenje. Skušam jima dopovedati, da ne ravnata prav, a je vse zaštonj. Silno trpim in sem zgubila že skoraj vse upanje, da se bosta kdaj popoljšala.

Fantoma ne smete pridigati in jima zagrenjeno očitati opuščanje verskih vaj. Na ta način jih ne bosta vzljubila. Izkazujte jima še naprej veliko ljubezen in materinsko pozornost. Saj sama vesta kako ste vi globoko verna: vaš zgleđ je najboljši opomin. Ni treba, da bi vas spominjal, da veliko molíte za njiju in Bogu darujte trpljenje, ki vam

je izdala tudi knjigo: „Smrt predsednika.“

Izredno ljubi mrtvega moža

In Svetlanine želje? Vrniti se želi v Kalankankar v Indnjo, med ljudstvo svojega moža. Ves svet ga je rad imel. Ves izkupiček za knjigo bo posvetila spominu svojega moža. In veliko bo še pisala, ker ima mnogo tvarine.

Gregor Mali kot je sedanja odpoved.

ga povzroča pomanjkanje vere pri sinovih. Materine molitve in solze imajo močan vpliv na božje Srce.

Otrok se brani, se smem z njo poročiti?

Star sem 36 let. Spoznal sem dekle lepe zunanosti in razumsko nardarjeno. A je zelo sebična in moralno preveč svobodnjaška. Vsaj za sedaj je rekla, noče imeti otrok, da ji niso več in da, če bi jih imela, bi nalašč zanemarjala njihovo vzgojo.

Priznam, da tudi sam ne spolnjem veliko in redno verskih dolžnosti, čutim pa izredno spoštovanje do učenja in zapovedi Cerkve glede moralnega življenja. Če bi se poročil s tem dekletom, se bojim, da bi ravnal proti svoji vesti.

Ker je jasno, da vsak čisto drugače mislita in ker je poleg tega njeno mišljenje proti krščanski moralni, zato se resno bojim, da boste zelo nesrečni, če vztrajate pri sklepu, da se z njo poročite. Za srečen zakon je nujno potrebno, da enako mislita vsaj v osnovnih stvareh vere in npravnosti. Bilo bi skrajno neprevidno začenjati zakonsko življenje s popolnoma različnim gledanjem celo o glavnih namenih zakona. Bolje je, da se ji odpoveste, naj še toliko stane in boli, kot da bi sklenili nesrečen zakon. Prihranili si boste grenke in bolj boleče izkušnje,

88 60. LETNICA KROVANJA

Z vstopom škofa dr. Antona Bonaventure Jegliča v pokoj je prevzel vodstvo ljubljanske škofije dotedanji pomožni škof s pravico nasledstva

dr. Gregorij Rožman

Čeprav rodom iz krške škofije na Koroškem, v ljubezni do brezjanske Marije ni zaostajal za svojim prednikom, ki je bil doma v sosedstvu Brezij. Raznih zborovanj, romanj in drugih pobožnosti, ki so se v dobi Rožmanovega pontifikata vršile na Brezjah, dostikrat na škofovo pobudo, ne morem naštet, omeniti pa moram dve potovanji, ki jih je brezjanska Marija Pomagaj napravila: najprej triumfalno pot, ki jo je vozila kot pokroviteljico II. jugoslovanskega evharističnega kongresa v Ljubljano in potem še žalostno pot skrivanja, ki jo je napravila v drugi svetovni vojni kot begunka in jo je ta pot istotako vodila v Ljubljano.

II. evharistični kongres za Jugoslavijo

se je vršil od 28. do 30. junija 1935 v Ljubljani. Menda je bil škof dr. Rožman, ki je na svojo iniciativo predlagal, naj bo brezjanska Marija pokroviteljica kongresa in na kongresu navzoča. Spominjam se pa, da je vožnja Marijine podobe na kongres in spet domov na Brezje nekako organiziral in vodil pokojni g. Ivo Peršuh.

Po Marijo na Brezje je prišlo dvanajst avtomobilov. Posebno lepo je bil opremljen avto, na katerem se je potem podoba Marije Pomagaj odpeljala v Ljubljano. Avto je bil podoben kmečki hišici, znotraj prevlečen s sinjo svilo, v okencih so bili srebrni stebrički in Marijin monogram. Podobo so zavarovali z mogočnim pozlačenim okvirom, podobo in okvir so opasali z zlato vrvco. Dne 28. junija, v najlepšem jutru, se je zbralo v brezjanski cerkvi dosti domačinov

in okoličanov, da so videli Marijino slovo od Brezij.

Pot v Ljubljano

je vodila čez Kranj, Cerklje, Komendo, Domžale, Ježico. Pripomniti je, da je bilo takrat že dosti ljudi zbranih na kongresu v Ljubljani, vendar so povsod med potjo brezjansko Marijo navdušeno sprejemali. Tako že na Posavcu prebivalci župnije Dobrava, kjer se sprevod ni utegnil ustaviti. Pobrežani so prišli Mariji nasproti do znamenja na cesti in jo je pevski zbor pozdravil s pesmijo „Le pa si roža Marija“. Ob vsej poti so bile hiše v zastavah, v oknih cvetje in podobe s svečami, ob cesti so stali mlaji, ljudje so poklekali, molili in mnogi od ginjenosti jokali. Lep sprejem je bil v Naklem in drugje. Mesto Kranj, kjer je bila brezjanska Marija naslikana, je bilo vse v zastavah;

množica je pred farno cerkvijo zapela „Ti, o Marija“. Slovesna sta bila sprejema v Predosljah in Šenčurju, kjer je bil sprevod ravno opoldne in so pevci zapeli „Je angel Gospodov oznanil Mariji“. Iz Velesovega so prišli Mariji nasproti kolesarji. V Cerkljah so jo pozdravili poleg vernikov še pevci in godbeniki s pesmijo „Marija, skoz življenje“, v Komendi so bili zbrani tudi ljudje iz sosednih župnij, prav tako v Mengšu, kjer so stali v celem gozdu mlajev. V Domžalah so bili pozorni zlasti na slavolok z motivi domače slamnarske obrti: drugačen, a mogočen je bil slavolok v Trzinu. V Črnučah je čakala sprevod še vrsta ljubljanskih avtomobilov. Zelo slovesno je bilo tudi na Ježici.

V Ljubljano

je sprevod prispel ob štirih popol-

Nadškof Jeglič nekaj dni pred svojo smrtjo v samostanu v Stični, na škofovi desni stiški; opat dr. Kostelec, cistercijan

(Foto L. Erjavec)

dne. Pozdravili so ga zvonovi vseh ljubljanskih cerkva in izredno gost špalir ljudi, ki so z robci pozdravljali svojo Marijo. Pred stolnico so jo pričakovali poleg množice ljudi štirje škofje. Bogoslovci so nesli podobo v cerkev, ki se je v hipu napolnila z verniki, ki so prepevali Marijine pesmi. Milostno podobo so dvignili na oltar sv. Dizme, kjer je ostala čez noč. Skozi polno stolnico se je prerinil silvolasi nadškof Jeglič in počastil visokega gosta kot smo že prej enkrat popisali.

Vso noč se je mimo podobe premikala množica vernikov. Drugi dan, 29. junija na praznik sv. Petra in Pavla, je dvanajst abiturijentov odneslo Marijo skozi mesto na stadion k mladinski maši; v sprevedu je bila ljubljanska mladina, mnogo podeželske mladine, ki je prišla z jutranjimi vlakmi, je čakalo Marijo že na stadionu. Ko so podobo prinesli na stadion, se je s tribune dvignil papeški legat

Kardinal Hlond

primas Poljske, in šel brezjanski Mariji nasproti. Mladina je pozdravljala zastopnika sv. očeta z belimi robčki. Marijo pa obsula s cvetjem. Sprevod, ki ga je vodil kardinal Hlond, je šel skozi areno pred oltar, kjer so Marijo Pomagaj pritrdili na srednji steber tribune. Škof dr. Rožman je v pridigi dejal: „Ni še videla takšnega jutra naša domovina. Z Marijo, našo ljubo materjo z Brezij

ste prišli sem, da z Marijo združite svojo pobožnost do Jezusa, pod podobo kruha.“ Vsega je bilo obhajanega 25.000 mladine in mnogo nje je prišlo z nočnimi in jutranjimi vozili tudi iz daljnih krajev Slovenije teščaj v Ljubljano, ker je takrat veljala še cerkvena zapoved posta pred obajilom od polnoči naprej. Obhajalo je poleg ljubljanskega in mariborskega škofa še 85 duhovnikov. Popoldne je bilo na stadionu pred Marijo Pomagaj zborovanje, ki je končalo z lavretanskimi litanijami. Zvečer je bilo po vseh ljubljanskih cerkvah nočno češčenje sv. Rešnjega Telesa, nato se je pa začela nočna procesija mož in fantov, ki so z bakljami v rokah šli na stadion k polnočnici. Pred Marijo Pomagaj je prišlo na stadion okrog 40.000 mož in fantov in spet je zadonela pesem „Lepa si roža Marija“, ki so jo tiste dni sploh največ peli.

V nedeljo 30. junija dopoldne je bila pred Marijino podobo na stadionu slovesna sv. maša kardinala Hlonda, potem so jo pa na tihem prepeljali v uršulinsko cerkev, da je šla odtod v procesiji zaključni pobožnosti spet na stadion. V procesiji je bilo okrog 120.000 ljudi, za milostno podobo je nosil sv. Rešnje Telo papeški legat, kardinal Hlond.

Nepopisni prizori ginjenosti so bili, ko je po končani popoldanski zaključni slovesnosti naznanil zvočnik, da odhaja tudi brezjanska Marija.

se je Marijina podoba vračala po poglavitni gorenjski poti, ki je bila vsa obsuta z gorečimi svečami in z mlaji, okna so bila okrašena s cvetjem in podobami, ljudje so ob vsej poti klečali. V Št. Vidu je legal že mrak, a cvetje je kar deževalo na avto in so peli litanije. Vsa razsvetljena je pa čakala Marijo Škofja Loka. Goreče sveče so tem čarobnejše svetile, ko je že v popolni temi vozil sprevod čez Sorško polje, Žabnico in Šmartno pri Kranju. Na drugi strani Save so bili razsvetljeni tudi evharistični križi, dokler se ni vrh peršaškega klanca pokazala z žarometi osvetljena cerkev na Brezjah. Pri znamenju, kjer se od državne ceste odcepi cesta na Brezje, so v morju luči sprejeli podobo oo. frančiškani z Brezij, okoliška duhovščina in velike množice ljudstva, ki so se združile s procesijo, katera je spremljala Marijo v cerkev.

Podobo so odnesli spet na njeno mesto, prebrali zapisnik, prestigli vrstico in vzeli sliko iz težkega okvira, nato pa zapeli zahvalno pesem in razne Marijine pesmi. O polnoči od 30. junija na 1. julij je provincial p. Gvido Rant služil zahvalno polnočnico, naslednji dan pa so prišli na Brezje kardinal Hlond, beograjski papeški nuncij in skoraj vsi jugoslovanski škofje. Legat — kardinal je v kapeli pri Mariji Pomagaj maševal.

A tudi posamezne župnije, tako zlasti Ljubljana so v nasled-

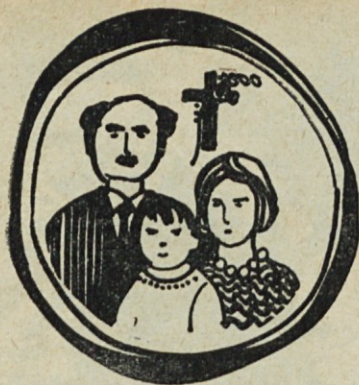

Dobri in nasmejani ljubljanski nadškof dr. A. B. Jeglič sredi svojega ljudstva, ki ga je pozdravljalo v samostanu v Stični, prav malo časa pred njegovo smrtjo

njih dneh in tednih na Brezjah vrnile Mariji Pomagaj njen obisk na evharističnem kongresu.

Venec, s katerim je bila Marijina podoba v kongresnih dneh venčana, in pozlačen okvir, s katerim je bila zavarovana, so pa še dandanes na Brezjah priče tega najveličastnejšega potovanja Marije Pomagaj.

Marijan Marott

v družini

**Starostna leta –
v luči današnjega časa**

89-letna žena prejema hrano po članici
dobrodelne ustanove, ki jo prinaša kot
„hrano na kolesih“

„Pri osivelih je modrost in v dolgem življenju
razsodnost.“

(Job 12, 12)

Odmevi sedanje dobe nam odpirajo vpogled v življenje ostarelega človeka. Čimbolj se poglobljamo v probleme, ki postajajo tudi za nas pereči, tembolj moramo razmišljati, kako bi se še bolj posvetili novi socialni nalogi — skrbstvu ostarelih ljudi, temu glasniku minevajočih let.

Še je v njih utrip svetá, njih vedrina jim ožarja obraz, ki je kakor odsvit duhovne harmonije. V težavah starosti nastopi neko notranje pomirjenje, ki pomaga prenašati bremena zadnjih let. Plemenitost in trdnost v veri bo uteha starosti, ki gre že v zatón, bo kakor pozni sad odpovedi in vdanosti.

Ugotovljeno je, da starejši ljudje, kadar samozavestno sežejo v izkustva svojega dolgega in morda viharnega življenja, pridobijo na svoji osebnosti. Sv. pismo se pogosto sklicuje na modrost tistih, ki so dolgo živeli. Često so le-ti mlajšemu rodu kašipot v prihodnost.

Mnogi starejši ljudje ostanejo v svojih poznih letih osamljeni, brez sredstev, zapuščeni. Občutijo vrze! v verski in kulturni povezanosti, katere so bili deležni vse življenje. In ko se pojavi starost, nastopi pri človeku usihanje njegove dejavnosti. Pri mnogih starih osebah je zelo opazno stremljenje po razširitvi intelekta, to je duševne izpopolnitve, ki ga smatrajo za važnejšega, kakor zaslužen počitek. Prejšnja, že okorela starostna lestvica se je občutno premaknila. Izkazalo se je, da je koledarska starost postala kot psihološko in biološko merilo zanesljiva.

Zapadni sociologi in pedagogi vedno bolj proučujejo stanje starega človeka. Vzporedno s tem se ustanavljajo društva za starostno skrbstvo. Na njihovih kongresih obravnavajo in iščejo novih vidikov: kako vrniti priletnemu človeku samozavest in voljo do življenja? To skrbstvo pridobiva v sklopu mednarodnih socialnih problemov vedno večjo pomembnost.

Za oskrbo osamelih starih ljudi se gradijo lepi domovi, ki se izročajo v upravo in varstvo zasebnim organizacijam. Njihova naloga obstaja v tem, kako gospodarsko in duhovno pomagati ostarelim osebam in jim odvzeti občutek osamljenosti. S priselitvijo starejšega človeka v ta novi dom, se prične zanj nov način življenja, ker se je iz prejšnje osamelosti moral vključiti v „novo družbo“. Zanj pa še ni vse doseženo s tem, da je gmotno preskrbljen; njegova vključitev se mora izpopolniti z zadostitvijo njegovih duhovnih in kulturnih potreb.

Ob razmotrivanju glede ustanavljanja teh zavetišč so si sociologi stavili sledeča vprašanja:

„kaj ima starejši človek še za svojo življenjsko nalogo?“

„kakšne načrte in želje še goji?“

„kaj bi se mu zdelo še dosegljivo?“

Dognano je, da so delo in dolžnosti gibalne sile človeškega življenja. Za priletnega človeka je najbolj bridka preizkušnja opustitev prejšnjega življenjskega načina: delovni čas, dolžnosti in prosti čas. V nekaterih domovih so radi tega uvedli razna prostovoljna ročna dela, ki donaša tem pridnim stanovavcem majhen dohodek in jim obenem vzbuja samozavest in voljo do življenja. V prostem času pa najde vsak starejši človek mnogo utehe v naravi, posebno pri lažjem delu na vrtu in negovanju cvetic.

Poleg teh stalnih zavetišč se je v nekaterih zapadnih državah ustanovila še drugačna oskrba ostarelih ljudi, ki imajo še svoja sta-

novanja. Tako oskrbuje nemška "Caritas" nadškofije v Münchnu veliko število starih oseb s toplo hrano, ki jim jo prinašajo na dom in ki jo imenujejo „hrana na kolesih“. Razdelitev hrane so prevzeli dobrodelni krožki, vsak za svoj okraj. Za razvažanje hrane imajo na razpolago avtomobile, opremljene samo za ta namen. Besede, ki jih požrtvovalne gospe ob donašanju obeda, izmenjujejo s svojimi ostarelimi varovanci, so včasih kakor svetel žarek, ki posije v njih srca — morda edini v vsem dnevu. S tem jim blažijo osamljenost, ki je najtežje breme starosti.

Da bi te dobrodelne ustanove lahko razpolagale z osebjem za to oskrbo, se je v teh državah razvil poseben poklic, ki je zelo priljubljen. Pouk se vrši ob zavetišču, ki je priključen navedeni šoli. Po končanem študiju imajo absolventke teh šol možnost, da delujejo v starostnih zavetiščih, v priključenih ambulančnih službah, kakor tudi v zasebnih domovih.

Omenjeno družbeno sožitje, ki temelji na dobrodelnosti tako razkipelega časa, se je izpolnilo še z drugimi socialnimi dobrinami, katerih je deležen v poznih letih osamel človek.

Izredne dolžnosti iz ljubezni do bližnjega, pa so poverjene tudi nam vsem, da bomo pravilno odgovorili na božji klic in s tem izpričali, da smo res — božje ljudstvo.

Tilda E.

Dopisujemo si

RANJENA LJUBEZEN

Ljubil sem te, otrok moj.

Tistega zimskega popoldne, ko sem stal pred golo jablano, ki je obupno stezala roke proti nebu, sem te vzljubil. Razžalostil sem se ob misli, da bi bil kakor ta jablana: brez sadu.

Čez čas si prišla.

Ljubkoval sem te, pestoval kot

mama, dasi so moje roke bolj okorne in kolena trša od maminih.

Ko sem te hotel poljubiti, si me s smehom odpravila, ker si se umikala moji bradi.

Pozneje te nisem več tako ljubkoval, nisem ti na zunaj kazal, kar je čutilo srce. Le zakaj?

Ti si dobro vedela, da očetova

ljubezen ne bo minila. To veš tudi danes.

Si li moreš predstavljati, koliko žrtev sem napravil zate? Brez števila. Majhnih in velikih; tudi tako težkih, da mi je pot zalival obraz.

Vse za mojega otroka!

Leta so tekla.

Neki dan sem opazil v tvojih očeh prezir, potem na ustnih in slednjič — v besedi.

Prezir!

O, draga! Moreš li zaslutiti, kako se je razparala moja notranjost? Zamajalo se je. Zamajala se je hiša, zamajalo ozračje, zamajala se je duša...

Moja ljubljena rčerka me — prezira!

Vidim in čutim tvojo logiko: tvo-

ja dolžnost je, da me ljubiš in moja pravica, da sem ljubljena.

Prav!

Toda, ali ne velja tudi obratno: tudi tvoja dolžnost je, da me ljubiš in tudi jaz imam pravico biti ljubljen.

Torej sva v sporu. Tihem sporu.

Morda...? Morda pa — komaj bi si upal misliti — gnezdi v tvojem srcu sebičnost? Sebičnost v tem smislu: veš, da te ne bom nehal ljubiti in mi kažeš svoj prezir z namenom, da bi bila deležna več molitev za tvojo srečo?

Vsekakor, hčerka moja miljena, veš, da te ne bom nehal ljubiti. Ne veš pa, kako skelečo rano si mi razrezala.

Janik

Naš otrok si izbira poklic

domišljija dovoljuje. Včasih nas odgovori začudijo, saj si otrok v sedanjosti dobi — pod vplivom radia in televizije — predstavlja o življenju veliko več, kot smo si pa mi v isti dobi. Zgodí se pa tudi, da nam otrok na naša vprašanja vsakokrat drugače odgovori, ker se je tisti dan ravno navdušil nad novo stvarjo. Te njegove odgovore in te njegove

„Kaj boš, ko boš velik?“ radi vprašamo naše male, komaj prično hoditi v šolo. Odgovori so različni, kot so različne želje in kot so različne sanje mladih ljudi. „Ko bom velik, bom...“ in že se mu pogled zgubi nekam v daljavo. Otrok si v oblakih predstavlja vse to, kar mu

želje pa moramo vzeti resno, saj v sebi skrivajo tisto, kar nas pri otrokovem značaju najbolj zanima, to je njegova osebnost.

Leta pa tečejo hitro, naenkrat zraste iz našega malega sanjača mladoletnik, ki se mora odločiti za poklic, s katerim si bo služil kruh.

Za kateri poklic pa ima naš otrok sposobnosti? Vedeti moramo namreč, da je otrok lahko silno bister in nadarjen, pa vendarle nima sposobnosti za določeno vrsto dela.

Kaj pa je pravzaprav sposobnost? Makarovič poljudno razloži, da sposobnost ni nič vidnega, nič otipljivega, temveč le neka vrsta možnosti in pogojev, da določeno stvar uspešno opravimo. Pravi, da sposobnost pride na dan šele tedaj, ko stvar v resnici opravljamo. In svetuje, da moramo otroku nuditi priložnost, da jo preizkusi in uveljavlja pri določenem delu.

Ni pametno, da otroka pri izbiranju poklica prepuščamo samega sebi. Premlad in preneizkušen je, ne zna še samega sebe presoditi in hitro zapade zunanjim vplivom. Nikakor pa tudi ne smemo sami odločati, po naši volji in našem preudarku.

Jaz bi ločila otroke na tri skupine:

takšne, ki imajo zanimanje za več poklicev

takšne, ki sploh ne pokažejo nobenega zanimanja in

takšne, ki ga imajo že od mladosti izbranega.

Pri izbiri poklica moramo gledati in paziti, da ima otrok res sposobnost zanj, saj se velikokrat zgodi, da se otrok navduši za poklic, ki je ravno v modri, ali pa, ker se zanj zanima prijatelj ali sosedov sin.

Če mu hočemo svetovati prav, se moramo vživeti v njega samega. Moramo se spomniti na želje, katere je imel še v dečji dobi. Moramo se spomniti, s katerimi igračami se je najraje igral, ko je bil še majhen. Poznala sem dečka, ki se je že od mladosti najraje igral s lesenimi in gumijastimi kockami in vsak dan „zgradil“ iz njih novo „stavbo“ — in danes je zelo upoštevan gradbeni inženir v Celju. Drugi se je že od mladega zanimal za pokrajino, za drevesa, danes pa je inženir v kočevskih gozdovih. Spet drug deček je najraje nekaj mešal in je bil najbolj srečen, če je dobil za darilo knjige in igrače, ki so v zvezi s kemijo, katero danes z lahkoto študira. Vedeti moramo tudi, da poklic, katerega si otrok sam izbere, zanj ni težak, če ima zanj sposobnost, četudi se morda nam staršem zdi nemogoč in poln težav ter ovir.

Če bomo otroka poslušali, če se bomo vanj poglobili, če bomo prisluhnili njegovim željam, njegovim sanjam, bomo včasih opazili, da ima otrok zanimanje za več poklicev. Marsikatera mati vzdihne, češ, saj ne vem kaj bo z mojim otrokom, ko ga pa toliko reči zanima. To

dejstvo pač kaže, da je naš otrok precej razgledan, da ima polno zanimanja, da si pa sam ni na jasnem, kateri poklic je pravzaprav pravi zanj. Tako se mnogi otroci in njihovi starši zatečejo v svetovalnice, kjer jih podvržejo testom. In ko se vrne iz posvetovalnice in se že odloči za poklic, se mu pa zopet vse zaniha in revež z izbranim ni zadovoljen. Vendar pa — posvetovalnica s testom v enem dnevu ne more ugotoviti tega, kar lahko ugotove starši, če se otroku nepristransko in trezno posvetijo. Najprej je treba ugotoviti, zakaj otrok želi postati to ali ono, in kaj si pravzaprav predstavlja pod določenim poklicem. Večkrat se zgodi, da si otrok želi biti zdravnik, ker ima dobro srečo in hoče trpečim pomagati — obenem pa ne more videti krvi. Ali pa hoče biti trgovec, ker mu je všeč tehtati blago — pa nima najmanjše žilice za nakupovanje. Ali pa hoče biti kemik, ker mu je všeč kuhanje z retorto in mu prija dim, ki se iz nje kadi — ima pa težave z matematiko in nima sistema in doslednosti pri učenju. Šele, ko bomo videli, da se otrok zanima za predmet kot tak brez ozira na zunanji vpliv ali izgled — šele takrat bomo lahko iz obilice poklicnih želja izločili le eno samo. S tem pa seveda ni rečeno, da je spet ravno tisti poklic pravi. Velikokrat se zgodi, da dijak po preteku enega leta naenkrat opazi, da si ni izbral pravega in si želi menjati. Ko sem še hodila v šolo, sem poznala dijaka, ki je z velikim navdušenjem pričel študirati fiziko, pa je po več kot enem letu presedlal na pravo, ker je k sreči še pravočasno opazil, da ima zanj več sposobnosti. Mnogi starši se pritožujejo, da je otrok na tak način zgubil leto ali dve. Toda bolje je, zgubiti ta čas, če se le potem znajde in utre pravo pot. Kaj je eno zgubljeno leto v primeru z dobo vsega življenja, če z izbranim poklicem nismo zadovoljni in ga s težavo izvršujemo. Naše nezadovoljstvo in neugodnost se potem kažeta v družini, na obrazu in na vsem sožitju z drugimi ljudmi.

Navedla bi primer santanderškega škofa Vicente Puchol Montisa, ki je pred kratkim postal žrtev prometne nesreče. Bil je tik pred diplomom za rudarskega inženirja, pa je spoznal, da je njegov pravi poklic služiti Bogu in je vstopil v semenišče.

Z otrokom, ki vidno ne pokaže nobenega zanimanja, je pa najtežje. Včasih otrok molči, ker se staršem boji povedati svoje želje, ker jih oni verjetno ne bi razumeli in odobraval.

Lahko pa je tudi, da se res še ni zanimal za nobenega. V tem primeru mu moramo nakazati razne vrste poklicev v celoti in jih potem sistematično razčleniti. Posvetovati se moramo z njegovim šolskim vzgojiteljem in često moramo tudi upoštevati mnenje tehtnega zdravnika. Predvsem pa moramo sami sebe temeljito podkovati, da bomo

znali našega otroka pravilno preceniti in pridobiti njegovo zaupanje. Prav za starše je prirejenih več priročnikov, ki jim pri tem dežu pomagajo.

Tretji primer, ki je pa silno redek, je, da se otroci že v rani mladosti odločijo za svoj bodoči poklic. S tem pa spet ni rečeno, da je ta poklicna želja tudi prava in pristna. V večini primerov je — ali otrok ni dovolj razgledan, ker je bil vzgojen in pripravljen že vnaprej za določen poklic, ali pa je o poklicu premalo razmišljal, je-li zanj sposoben ali ne. Tudi v tem primeru se moramo pogovarjati z njim samim.

Izredno redki pa so otroci, ki so tako nadarjeni za določen poklic, da imajo zanj že v mladosti toliko smisla, da jih drugi sploh ne zanimajo.

Pri vsem posvetovanju pri izbiri poklica našim otrokom moramo paziti, da mu ne vsiljujemo naše volje. Sam se mora odločiti zanj, brez kakršnegakoli zunanjega vpliva. Naloga nas staršev je le, da mu pomagamo pri iskanju prave poti in to nepristransko, s potrpežljivostjo in ljubeznijo. Samo na ta način bo naš otrok srečen in zadovoljen. To pa je želja nas vseh staršev, kaj ne?

P. D-ova.

Iz očetovih zapiskov

„Sestra... moja žena?“

Tedaj mi njene nagle in raztresene besede naznanijo čudež:

„Fantek, gospod... krasen fantek...“

Kar vrglo me je pokonci. Fantek! Toda... žena? Sestra je ni nič omenila. Če ni morda... Čutim, da bi se — če bi bilo potrebno — odpovedal otroku. A njej se

ne morem. Nova žalost me prevzame. Od nekdaj se oglasi zvonec. Potem spet dušljiva tišina. Stopim do operacijske sobe. Zdravnikov obraz izraža utrujenost.

„Vse je v redu. Zdaj je še pod učinkom narkoze. Potrebna je bila operacija.“

„Pa bo okrevala, gospod doktor?“

„Seveda, seveda...“

Zdravnikov glas se zdi skoraj razburjen. Mar je kaj čudnega čenek oče, mož ali sploh možki, pokaže svoja čustva, svoj notranji nemir? A nič me ne zadrži.

„Ju smem videti?“

Dovolijo mi. Stopim k postelji, medtem ko so še pri ženi. Včasih sem mislil, da so novorojenčki grdi. Moj se mi zdi kot angel. Z ustnicami se rahlo dotaknem njegovega čelca... Čutim, da se razlije po meni val nežnosti, tiste, za katero sem še posebej prosil, da bi je bil deležen v življenju, in jo zdaj imam. Potem grem k ženi. Spi. Zazrem se v njene zaprte veke, v globok mir, ki ji sije z obraza. Še nekaj ur bo v omotici.

Vrnemo se v sobo. Dve sestri peljeta posteljo, tretja nese otroka. Še vedno sem zmeden.

„Ga smem dvigniti?“

Da. Za trenutek ga imam na rokah.

„Pazite nanj. Če vidite, da mu zmanjkuje zraka, ga nekoliko dvignite.“

Pustijo nas same. Ko se vrata zapro, nas objame toplo vzdušje intimnosti. Zdaj smo trije. Zlek-

nem se v naslonjač z občutkom neskončnega zadoščenja. Poskušam z branjem, a se mi ne da. Naginem se k ženi. Rahlo stoka v spanju.

„Veš, fantka imamo, žena, fantka!“

Razumela me je. Kot bi se bori-la proti učinkom mamija, dokler ne zve nečesa. Tega namreč, da imamo fantka in da je zdrav in lep. Na ustnice se ji zariše rahel nasme. In vzdih. Znova zaspi. Ura je dve. Ni mi do spanja. Ven bi šel, pod zvezdnato nebo in vpil v nočno tišino, od prevelike sreče.

Da. V tej sreči bi bil skoraj pozabil na Boga. Na dobrega Boga, dobrega Očeta, ki je vedno čuječ za molitve. Boga, ki zmore vse, le tega morda ne, da bi preslišal molitev, v katero je človek položil svo svojo vero.

Hvala!

Nič drugega nisem sposoben reči, vsaj zdajle ne. Vem, da bom v teku svojih naporov in dni življenja še velikokrat izrekel to besedo. In da se bom zahvaljeval za ta moj čudež. Molitev mi privre iz srca kot orkan, silna, vzdihujoča.

Za okni vstaja dan. Ne želim si spanja. Le tega neskončnega miru si želim, te polnosti očetovstva; objeti v sebi ves ta moj mali svet, to množico. Saj smo že trije.

Nadaljevanje prihodnjic

(José M. Pérez Lozano: „Diario de un padre de familia“)

Iz dnevnika Janeza XXIII.

Torek, 28. avgusta (1900)

In vendar ti si, o Jezus priča, da čutim grenkobo zaradi te oddaljenosti; in kolikokrat se zavedam tega tolikokrat se kesam in sem nezadovoljen; in kolikokrat se ti približam, se mi zdi, da gojim v prsih zelo živo hrepenenje, da bi resnično posnemal tvojo ponižnost in krotkost. O presladki Jezus, ti me torej podpiraj, ne nehaj mi pomagati da bom slišal tvoj glas, ki je vedno sladak, tudi takrat, ko graja. "Sonet vox tua in auribus meis — Daj mi slišati svoj glas" (Vp 2, 14)! Sicer pa so so vsi utripi mojega srca zate, o Jezus! In zdi se mi, da morem to izpovedati: ne najdem v sebi nobene maščevalnosti proti nikomur. Ti me torej varuj in vse drugo bo izpolnjeno. Naj živi Jezus, Marija, Jožef, naj žive!

Na splošno ni slabo; vendar pa je tole gotovo: dnevom brez svetega obhajila me kaj manjka. Dalje bom med to devetdnevnico pred Marijinim rojstvom zlasti gledal, da ne bom preveč stregel požrečnosti, ker je sedaj pač doba, ko je sadje zrelo, pa je mnogokrat priložnost, da bi ga preveč užival. Moja mati se je čutila nekoliko osramočena zaradi nekaj besed — ki bi jih seveda, če hočem govoriti resnico, moral izgovoriti z večjo ljubeznivosjo — besed, ki so zadržale njeno radovednost, pa je bila močno užaljena in mi rekla besede, ki jih ne bi nikdar pričakoval iz ust matere, kateri takoj za nebeškimi stvarmi želim največje dobro, ki ga je zmožno moje srce. Ko sem jo slišal reči da sem do nje vedno robat, nevljuden, brez lepega obnašanja — čeprav se mi zdi, da morem trditi, da nikakor ni tako — mi je bilo zelo hudo; in če je bila ona žalostna zaradi mene, sem bil jaz še bolj, ko sem videl njeno žalost in — recimo tudi — njeno slabost. Ko sem bil do matere tako nežen pa sem jo slišal, kako je ponavljala, da je ne morem videti in še druge stvari, ki jih srce ne prenese, ko bi se jih še spominjal, oh, to je vendar preveč za srce sina, sina, ki čuti najgloblja naravna čustva. To je bil trn, ki me je napolnil z grenkostjo in je rani najbolj globoke in nežne nitke srca. Ali mi je bilo mogoče zdržati se jolka? O mati moja, ko bi ti mogla vedeti, koliko te ljubim in koliko ti želim da bi bila zadovoljna, ne, ne bi mogla zdržati veselja.

Naj ti bo, o moj Jezus, vseč ta resnična žrtev, ki ti jo prinašam in polagam v tvoje Srce, in daj mi vedno večjo krotkost in ljubeznivost — seveda mi ohranjaj potrebno resnost — ter daj moji dobri in ubogi materi večjo moč. O Marija, žalostna Mati božja, stoj mi vedno ob strani!

Sobota zvečer, 1. septembra (1900)

V sredo zvečer sem bil v Bergamo; včeraj zvečer sem bil utrujen od pota, ki sem ga napravil peš od Bergamo do Setto il Monte; oslabei tako, da se ne bi nič zmenil, čeprav bi bil konec sveta; utrujen povrhu zaradi obreda blagoslovitve zvonov v Carico in vsega drugega; to je vzrok dveh vrzeli v mojem dnevniku. Sedaj se vračam k zapiskom o sebi v teh dneh. Razen tiste nekoliko raztresenosti pri izvrševanju verskih vaj, ki izhaja iz spremembe metode, ko sem pretrgal z enoličnim življenjem v domači hiši, bom zapisal dve značilnosti. Prva se nanaša posebno na 30. in 31. avgust. To se pravi, da se do častitih duhovnikov obnašam včasih, kot bi hotel prodajati svojo politično učenost, ko govorim naravnost ali po ovinkih tako o tem kakor o onem dejstvu, skratka, vtikam se v te stvari bolj, kot se za klerika, kot sem sedaj, spodobi. Res je, da vselej kadar se zavem, doživljam živo nevěščnost. Toda, zakaj prej ne pazim na to? Skratka, zlasti v teh stvareh — če hočeš: nekoliko kočljivih — je treba pustiti ob strani govečnost, ki je prav neuspešna, in se spomniti na rek: „Omnia tempus

habent. — Vse ima svoj čas“ (Prid 3, 1). Kadar bom duhovnik, se bom že spuščal v te stvari. Toda sedaj? Brati, kar je pač mogoče, da se bom iz tega naučil popolnoma zdravih in odločnih načel. Sicer pa poslušati in se delati kakor neumnega, zlasti, kadar gre za nekoliko več kot domač pogovor z župnikom ali kuratom. Kako bi se v tem primeru zadržal sveti Frančišek Saleški?

Nedelja zvečer, 2. septembra (1900)

Druga stvar, ki bi jo moral včeraj zvečer zapisati, pa je pomanjkljivo mrtvičenje požrešnosti. Tega morda ni preveč. Zato pa naj ne gredo mimo te tako lepe priložnosti za Marijino čiščenje, zlasti med to devetdnevnicu pred praznikom Marijinega rojstva: naj použijem, kar je primerno, pa ne več. Končno bom zapisal še pomanjkanje zdihljajev, ki je — mislim — tako škodljivo duhovnemu napredku.

O Jezus, o Marija, varujta me, da se nikdar ne bom oddaljil od vaju! Toliko zaupanje imam s pomočjo tvoje milosti, o moj Jezus! Ker si me ljubil do skrajne mere, pozabil na moje hudobije in me poklical bolj blizu k sebi, hotel, da sem tvoj služabnik, tvoj najbolj zaupen prijatelj, delivec tvojih skrivnosti, pa me zato kar naprej spodbujaš s skritim in presladkim razlivanjem svoje ljubezni, z neskončnimi navdihi, s satjem in nebeškim nektarjem svojih tolažb, oh, zato pa daj, da bo moje srce gorelo in se použilo popolnoma kot žrtev zate na oltarju tvojega presvetega Srca, te vedno

želelo, te iskalo, težilo k tebi; naj se prepoji s tvojim duhom, z duhom modrosti in umnosti, in naj vžiga v grešnikih čustva spreobrnjenja in vrnitve k tebi; da bomo tako vsi, potem ko smo si pripravili udoben prostor v senci tvojega čiščenega križa, mogli vekomaj opevati tvoje usmiljenje.

Kolikokrat sem tudi jaz hodil po krivični poti, ti pa si me oslepil z božjo lučjo kakor Pavla na poti v Damask. „Domine, quid me vis faciem? — Kaj naj storim, Gospod? (Apd 22, 10)? Uči me svojo resnico, pot, po kateri naj hodim; „Notam fac mihi, Domine, viam in qua ambulem — Pokaži mi, Gospod, pot, po kateri naj hodim“ (Ps 142, 8)! Prav tesno se te bom oklenil in te ljubil, o moj Jezus; ljubil te bom s Pavlovo ljubeznijo, z ljubeznijo tvojega ljubljenega Janeza.

Torek zvečer, 4. septembra (1900)

Ni tako slabo. Deo gratias — Bogu hvala! Danes je god sv. Gregorija Velikega, enega izmed najlepših ponosov za Cerkev, enega izmed najbolj blestečih biserov rimskega papeštva. Čutim, kako se pred to veličastno podobo poživlja ljubezen in navdušenje za papeža, za velikega Leona XIII., proti kateremu se v teh dneh obnavljajo najbolj nadležne, najbolj zlobne, najbolj satanske krivice. Ta ura je žalostna. Molimo! Oremus pro Pontifice nostro Leone — Molimo za našega papeža Leona!

Nadaljevanje prihodnjč

Poslovenil dr. F. Žakej

P. Ismael Quiles, DJ,
rektor univerze Salvador

ŽIVLJENJE IN VZGOJA ZA ŽELEZNO ZAVESO (VII.)

V posebnem poglavju knjige p. J. Quiles S. J. opisuje razgovore, ki jih je imel z voditelji ministerstev za vzgojo v obiskanih komunističnih deželah. Opisuje jih po vrstnem redu kot jih je obiskal.

I. RAZGOVORI V PRAGI

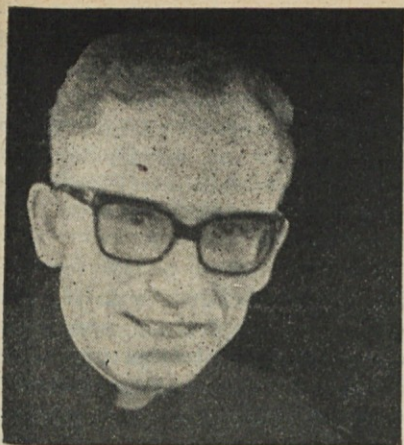
1. Osnovne šole

Na ministrstvu za vzgojo v Pragi mu je določeni funkcionar opisoval in razlagal organizacijo osnovnega šolstva.

Organizacija uprave

V vsaki vasi obstaja narodni svet za vzgojo, ki je predstavnik javnih šolskih oblasti. Več krajevnih svetov je povezan v okrajnem svetu in okrajni sveti v deželnem svetu. Celotno državno ozemlje je razdeljeno na 10 deželnih svetov.

Člani šolskih svetov so voljeni.

Vsak svet ima tudi administrativni ali izvršni organ. To so specializirani uslužbenci, ki so imenovani od nadrejenih organov.

Naloga šolskih svetov je posvečevalnega značaja. Nimajo nobene avtoritete nad upraviteljem šole, niti ne morejo odločiti pri sestavi učnih načrtov in programov. Administrativni uslužbenci, če imajo položaj nadzornika, smejo nadzorovati pouk.

Imenovanje učiteljev

Upravitelja šole imenuje vlada, učitelje pa centralni narodni svet za vzgojo.

Učni načrti

Po končani ljudski šoli prejme učenec spričevalo o končanem zadržanju razredu šole. Drugače se mu pa za vsako polletje šolskega leta izstavi potrdilo oziroma se ga

reduje o šolskem uspehu. Vse učene, tudi naloge naredijo učenci v šoli, da imajo tako doma ves čas prost za igranje in razvedrilo. Veliko važnost polagajo na kulturno vzgojo otroka, zato prevladujejo humanistični predmeti, tehnični so v manjšini. Prevladuje teorija nad prakso, ker hočejo otroka teoretično pripraviti za nadaljnje in višje šolanje. Praksa pa pravijo pripada že bolj strokovnemu šolstvu.

Na vprašanje, kaj lahko popravijo, nadomestijo in izboljšajo so odgovorili, da se zavedajo, da je treba veliko predužgati, a si še niso na jasnem kaj in kako. Hiter razvoj v znanosti in tehniki postavlja vprašanje, kaj je treba oziroma potrebno učiti otroke v ljudski šoli, da bodo potem zmogli nadaljnje šolanje in bodo pripravljeni za življenje.

Kot je bilo že rečeno, je ljudska šola obvezna za vse otroke. Po zakonu mora država poskrbeti za dovolj šol tako, da ne smejo biti oddaljene od otrokovega bivališča več kot 2 km. Tako obstaja na Češkoslovaškem 12360 osnovnih šol.

Radi dobro organiziranega ljudskega šolstva v deželi ni nepismenosti že več kot 60 let.

Več kot 1 milijon otrok prejme 1 obrok hrane v šoli in to predvsem v mestih, kjer je mati tudi zaposlena izven doma.

Idejno je vsa ljudsko šolska vzgoja marksistična in materialistična. To se ne opaža samo pri določenih predmetih, ampak se v duhu te ideologije poučujejo vsi predmeti, na njej temelji vsa vzgoja.

Kot dokaz tolerance in strpnosti se lahko poučuje verouk otroke, če oni sami ali njihovi starši zato zaprosijo. Tudi ta pouk se mora vršiti v šolskih prostorih in običajnem šolskem urniku. Vendar so zelo redki, več jih je na deželi kot v mestih.

Svoboda vzgoje in pouka je radi državnega in režimskega monopola zelo omejena, praktično sploh ne obstaja.

2. Srednje šolstvo

O organizaciji srednjega šolstva je p. Quiles S. J. dobil informacije pri general. direktorju za srednje šolstvo pri Ministrstvu za vzgojo.

Ko otrok konča osnovno šolo, ki traja 9 let ima pred seboj možnost, da se vpiše v eno izmed naslednjih srednjih šol: 1. v šole, ki pripravljajo in vzgajajo bodoče delavce v tovarnah in industriji, 2. v šole, ki pripravljajo administrativne uradnike in tehnike, 3. v šole, ki pripravljajo otroke za šolanje na univerzi.

Pri poklicni izbiri po končani ljudski šoli ne odloča otrok sam, niti njegovi starši. O tem odločajo državne poklicne posvetovalnice. Pred koncem šolskega leta dobi Ministrstvo za vzgojo od pristojnih državnih organov številke, koliko delavcev bodo potrebovale tovarne čez toliko let, koliko administrativnih in tehničnih uslužbencev in koliko mest bo prostih za kandidate z univerzotetno izobrazbo. Ker je vse planirano, morajo poklicne posvetovalnice odločati poklicno orientacijo otrok tako, da odgovar-

ja državnemu planu. Tako ob zaključku vsakega šolskega leta od otrok, ki so končali ljudsko šolo, gre 65% za delavce, 15% za administrativne, trgovske uslužbence in tehnike, 15% pa za višje študije, 5% pa noče nadaljevati nobenega študija in hoče takoj na delo v tovarne.

Srednje šole za bodoče tovarniške delavce trajajo dve do tri leta. Odvisno je od stroke in specializacije. Pouk je teoretičen in praktičen, kombinacija šolskega pouka in dela v tovarni.

Srednje šole za administrativne uslužbence in tehnike trajajo štiri leta. Ob zaključku šolanja je matura.

Srednje šole, ki so priprava za poznejši študij na univerzi trajajo tri leta. Ob zaključku študija je matura.

Imajo pa v načrtu podaljšati dobo šolanja na srednjih šolah, predvsem za tehnične poklice in v bodoče bodo morali tudi na sedanjih šolah za delavce delati maturo.

V primeru, da otrok ali starši nočejo sprejeti poklica in šolanja na šoli, ki mu ga je določila poklicna posvetovalnica, posebno še, če hoče boljši poklic, se odgovorni državni funkcionarji trudijo dokazati, da je dosti drugih boljših kandidatov, zato je zaprosena sprememba nemogoča. Tako dejansko ne obstaja nobena svoboda pri izbiri poklica.

3. Univerzitetni študij

Univerze in visoke šole so odvisne od centralne vlade. Nadzor-

stvo vrši poseben državni odbor za visoke šole. Predsednik tega odbora je minister za vzgojo in kulturo, člani rektorji univerz in nekaj profesorjev članov Akademije znanosti in umetnosti.

Profesorji se imenujejo na podlagi razpisa, vendar je končna odločitev odvisna od ministra za vzgojo in kulturo. Imenovanje mora podpisati predsednik države.

Organizacija in delo univerze ni svobodno, ampak je neposredno vodeno in kontrolirano po pristojnem ministru.

Poleg univerz obstojajo še druge visoke šole kot npr. visoke šole za gospodarstvo, tehnične visoke šole, pedagoške visoke šole in visoke šole za umetnost.

Na celotnem državnem ozemlju je 5 univerz za domače študente in ena za tujce.

Radi tradicije so medicinske fakultete nekako ločene od univerze. Delijo se na več oddelkov ali neke vrste fakultet.

Univerza v Pragi ima sledeče fakultete: pravno, filozofsko, naravoslovno, za fiziko in matematiko, za telesno vzgojo in časnikarstvo.

Univerzo vodi rektor, fakulteto vodi dekan. Rektorje imenuje predsednik republike, dekane pa pristojni minister.

Na univerzi v Pragi je vpisanih 22.000 študentov. Vsako leto pa je za vpis na univerze približno 20.000 kandidatov v celi državi.

Vsak semester mora študent opraviti najmanj 3 do 5 izpitov. Po končanem študiju se polaga državni izpit in šele potem se kandidatu izda diploma.

Organizacija češkoslovaške mladine je uradna organizacija in vodi tudi študentovsko življenje in delo na univerzi. Ima svojega zastopnika v vodstvu univerze.

Organizirana je samo manjšina vpisanih študentov, vendar ta manjšina je odločilna. Odloča predvsem o štipendijah, o sprejemu v študentovske domove, o disciplini in skrbi za marksistično vzgojo.

Učni načrt je za vse univerze enak. Predvidevajo pa še sremembe in izpopolnitve, predvsem si prizadevajo, da bi študentje bolj aktivno sodelovali pri študiju.

Vsak, ki konča univerzitetni študij ima že v naprej določeno mesto ali službo, ki jo mora sprejeti. Vendar imajo v nekaterih strokah preveč diplomirancev, v nekaterih jih pa primanjkuje.

Dobro so organizirane univerzitetne knjižnice, predvsem centralna, ki nosi ime „Državna knjižnica socialistične republike Češkoslovaške“. Vse knjižnice vzdržuje država. Svobodno se lahko dobavijo samo knjige iz komunističnih dežel, iz ostalih dežel pa samo tehnične.

Preredil A. Horvat

Veseli prenašajmo bremena drug drugega in se ravno z vsakdanjim delom dvigajmo k vedno višji svetosti. — Konstitucija o Cekvi

za mladino

- anketa XIX.
- dnevnik Ane Marije
- Danijelove zgodbe
- trije za zakon

Anketa XIX

Predno nadaljujemo, še kratko dopolnilo k vprašanju o „protikomunističnem boju“, ki je bilo obdelano v prejšnji številki. Izpadlo je namreč mnenje ene anketarice, ki ga je zaradi obsežnosti podala na posebnem listu, urejevalec pa prav zato spregledal. Ker je mnenje zanimivo ga podajamo v celoti:

25) Ker o komunističnem boju v letih 1941—45 ne moremo soditi po izkušnjah tako kot starejši, ki ste vse težave tega razburkanega časa doživljali, nujno potrebujemo večjo in jasnejšo pojasnitev naše zgodovine, da jo bomo mogli ohraniti v spominu svežo tudi za bodoče dni.

Zakaj bi naša zgodovina morala ostati nam mlajšim otemnjena? To rečem zato, ker se navadno pogovori o takratnih dogodkih razvijajo največkrat le med ljudmi, ki so vse to gledali in doživljali. Saj je razumljivo, da o tem ni ravno lahko govoriti, ker se gotovo v marsikom

zbudi spomin na grenke trenutke življenja ali domotožje, vendar bi bila velikanska škoda, če bi zgodovina vzornih slovenskih junakov z njimi vred legla v grobove in ostala mlajšim rodovom nepoznana in pozabljena.

Šele po pravi razjasnitvi tedanjih dogodkov more mladina dovolj vzljubiti in ceniti svoj narod in domovino, zlasti pa priznati čast tistim, ki so za Boga in narod dali svoja življenja. To bo vzbudilo močnejšo narodno zavest, ljubezen in osebni ponos, da smo sinovi naroda, ki je v glavnem ostal zvest veri skozi težke preizkušnje! Zato bi bilo potrebno, da mladine od takih pogovorov ne odbijate ampak ji raje pojasnujete v edinstvi in enakopravnosti. To bo mladini dalo pogum in ji poživelo narodno zavest in ljubezen do slovenske besede in pesmi. Mogoče bi k temu pomagalo, če bi fantovski in dekljski krožki pripravljali o tem zanimive referate in o tem več debatirali.

Zadnji dve vprašanji, zastavljeni anketarjem skupine "D".

Ker sta obe vprašanji načelne vsebine, ne bomo odgovorov podajali statistično, marveč dobesedno:

„Kakšno dekle (fanta) bi si želel za zakon?“

ODGOVORI

- 1) Fanta, ki bi nosil v srcu vero in po njej živel, ki bi spoštoval dekle, ki bi ljubil otroke, spoštoval in ljubil mater, ki ne bi pil, bil poln razumovanja in zaupanja in bil zvest.
- 2) Da bi bil veren, zvest, da ne bi pil, da bi ljubil otroke in dekle spoštoval.
- 3) Slovenskega poštenega fanta.
- 4) Idealista, praktičnega katoličana z višjo izobrazbo.
- 5) Slovenskega fanta.
- 6) Dekle naj bi bilo krščansko vzgojeno, telesno zdravo, značajno, postavno in kulturno na višini.
- 7) Želela bi si za zakon dobrega, poštenega in dobro vzgojenega fanta. V današnjem času ni važno, da sta fant in dekle enake narodnosti. Važno je da sta poštena, delavna in da sta moralno in telesno zdrava. Najvažnejše v zakonu je ljubezen, požrtvovalnost, najboj pa ponižnost. Mislim, da je Bog ustvaril mnogo ljudi različnih narodnosti in da je vsak vreden iste ljubezni. Jezus je za vse trpel na križu. Ni mislil, da bi rešil le judovski narod, temveč vse ljudi.
- 8) Zavednega Slovenca, vzornega in zvestega katoličana.

- 9) Slovenko, z univerzitetno izobrazbo, ali vsaj s srednješolsko, razgledano in modernega mišljenja.
- 10) Želela bi delavnega fanta z visoko moralno, da bi me spoštoval in znal biti moj prijatelj, mož in oče moje družine.
- 11) Želel bi Slovenko, pridno, razumno.
- 12) Pridno, razumno in zdravo dekle.
- 13) Da bi bil veren in dober Slovenec.
- 14) Tako bi rad, da bi bila meni primerna in, da bi jo ljubil.
- 15) Rada bi imela postavnega, dobrosrčnega in simpatičnega fanta.
- 16) Slovenko! (2 enaka odgovora.)
- 17) Slovenko, blondinko, katoličanko.
- 18) Želela bi intelektualnega fanta, precej starejšega od mene, seveda dobrega kristjana.
- 19) Želel bi si dekle, ki bi bila dobra katoličanka, dobra mati, da me bo imela rada in jaz njo.
- 20) Poštenega, dobrega in pridnega fanta.
- 21) Pošteno dekle, ki bi bila zvesta žena in ljubeča mati otrokom. Potem bi šele postavil drugotne točke: vsaj malo izobrazbe, da bi bila iz dobre družine, Slovenka, da bi imela tudi fizično lepoto. Narodnost je zelo važna, vendar če sprevidim, da mi je dekle po božji volji izbrana za ženo ne bom pomišljal ne na narodnost ne na raso. Saj če me dekle resnično ljubi se bo skušala naučiti mojega jezika, spoznati in vzljubiti moj narod.
- 22) Vseeno mi je katerekoli narodnosti, da je le dobra gospodinja in drugo kar spada ženi.
- 23) Želela bi vernega, izobraženega poštenega fanta.
- 24) Preprosto in pošteno dekle.

Brez dvoma bo te odgovore z veseljem bral poleg fantov in deklet tudi prenekateri vzgojitelj, ne le ker vsebujejo to ali ono lepo misel, marveč tudi zaradi delovnega polja ki mu ga odpirajo.

„Kaj pričakuješ od življenja?“

je zadnje vprašanje v tej skupini.

- 1) Z božjo pomočjo ustvariti si svet, v katerem bi našla blagostanje in srečo, ki ne bi bila le zemška, temveč trajna.
- 2) Zdravje z delom, blagostanje, vse z božjo pomočjo.
- 3) Dobrega moža in številno družino, pa vse tisto, kar si bom znala z delom pridobiti z božjo pomočjo.
- 4) Mnogo. Najprej dokončati univerzo, potem doseči ideale in dobro službo. (dekle)

- 5) Si še nisem čisto na jasnem, kaj pričakujem od življenja. (dekle)
- 6) To, kar si bom priporil!
- 7) Pričakujem mnogo sreče v družinskem in delavnem krogu, želim spoznati mnogo krajev, doštudirati, čeprav ne z odličnim uspehom. (dekle).
- 8) V slovenski narodni zavesti potovati po svetu in spoznavati kraje ter se naučiti še drugih jezikov. Biti še nadalje v pomoč staršem in nekóč uživati srečo v lastnem družinskem krogu. Naučiti se glasbe, spoznati zgodovino, zemljepis, spoznati čimveč sveta, zlasti Slovenijo. Rada bi si nabavila knjig za spoznavanje slovenske zgodovine in zemljepisa.
- 9) Zdravja!! (dekle).
- 10) Ker to življenje ni naš cilj, pričakujem samo to, kar je v zvezi s tem pogledom na svet mogoče. (fant)
- 11) Veliko! Poznati božje kraljestvo na zemlji, to prekrasno naravo, ki jo je Bog dal vsemu svetu. Poročiti se, biti dobra in zgledna mati velike družine, ki naj bo vzorna pred Bogom in svetom. Želim biti tudi učiteljica in kasneje profesorica v revnih pokrajinah Argentine.
- 12) Srečo v družini in zadovoljstvo pri delu. (fant)
- 13) Zadovoljstvo v poklicu in v družini. (fant)
- 14) Da bi se dobro poročila ali pa postala učiteljica.
- 15) Zadovoljstvo, ljubezen in prijateljstvo. (fant)
- 16) Bomo že videli, kaj bo prišlo. (dekle)
- 17) Pričakujem borbo za versko prepričanje, pa tudi proti komunizmu (je ne želim, a treba se je boriti). Vem, da bo naša doba težka, a ne izgubljam veselja do življenja. Upam ustvariti družino v prepričanju, da je življenje lepo, čeprav včasih težko. (fant)
- 18) Živeti po veri in umreti v njej. Iskrenost v mišljenju in dejanju, imeti družino in potrebno za vzdrževanje žene in otrok.
- 19) Malo narobe se mi zdi tole vprašanje. Raje bi rekla, kaj mislim v življenju narediti. Prvič hočem končati študije. Med tem in po tem narediti kaj za druge ljudi, posebno v verskem oziru, saj ne vem, kako je mogoče življenje tistim, ki nimajo vere.
- 20) Pričakujem veliko, skoraj vse!
- 21) Kar Bog da.
- 22) Težko vprašanje. Kratek odgovor bi lahko bil: vse in nič. Lahko bi tudi odgovoril, da pričakujem, da čimprej končam študije in zavzantem določen položaj v družbi in delu. Lahko bi odgovoril tudi, da bi rad imel dekle, ženo, otroke, da bi dočakal starost. Lahko bi si želel slave in popularnosti, da bi bil koristen staršem,

prijateljem, skupnosti, narodu. Vendar, kar pričakujem, želim in molim za to, je, da se nad menoj izvrši volja božja. Da po Njegovi volji krščansko živim in v milosti umrjem ter se zveličam, kajti za to sem na svetu in zato mi je Bog dal življenje.

- 23) Nič slabega, ker nisem pesimist in živim v miru z bližnjim, ker delam, da imam denar. Ni mi treba ne krasti ne ubijati. Študiram in moja morala je dovolj trdna, čeprav nisem morda velik katoličan. Pričakujem, da ko doštudiram, dobim dobro službo, ženo, otroke in mir. Hišo pa že imam. Mislim, da imam za svoje leta že razvito pamet in mi ni treba biti odvisen od nikogar.
- 24) Osrečevati moža in otroke.
- 25) Smrt. (fant)
- 26) Zakonsko srečo in rešene finančne probleme. (fant)
- 27) Samo od sebe ne pride nič. Od življenja pričakujem le, kar si bom z božjo pomočjo pa trdim in poštenim delom pridobil.

Zdaj pa preberimo še enkrat odgovor številka 22 na zadnje vprašanje in tudi mi prosimo Boga prav tako kakor naš mladi anketar. Hvala mu za lepo in globoko misel...

Žarko

MICHEL QUOIST

DNEVNIK ANE MARIJE

Ljubiti, se pravi dajati.

Četrtek, 27. julija

Vrnila sem se s taborjenja v Španiji, bilo je čudovito. Žal mi je, da nisem nesla dnevnika s sabo, tako bi si lahko vse zapisala. Pa vseeno je ostalo vse zapisano v mojem srcu, kakor prelep spomin. V dnevnik sem prilepila mamina pisma. Kar na pamet jih znam, tolikokrat sem jih prebrala. Zdaj se mi, da sem na mami odkrila čisto nove lastnosti, katerih prej nisem poznala. Spoznala sem mamino veliko bolečino zaradi očkove smrti. Nikoli si nisem predstavljala, da sta se mama in ata tako ljubila. Res je, da mi mladi vidimo ljubezen le v zunanjih izrazih. Ker se ata in mama nista vedla kakor zaljubljenca, se mi je zdelo, da se nimata posebno rada, celo, da živita skupaj le iz navade ali dolžnosti. Kako zelo sem se motila! Sedaj šele spoznam kako velika ljubezen ju je vezala.

Danes je Aleksander pričel delati v kemičnem laboratoriju za petrolejske izdelke. Vse mu je novo in vse ga veseli. Res je imel srečo, da je dobil to službo. Zasluži zelo dobro za svojo starost. Ko mi je mama pisala, da bo dobil takoj službo, sem se spomnila na Ireno. Ona, ki ni imela poznanstva in priporočil je iskala delo tedne in tedne in kočno dobila delo v tovarni, kjer zasluži slabo. Zdi se mi, da to ni pravično, čeprav sem vesela zaradi Aleksandra.

Sreda, 15. oktobra

Kaj se je zgodilo? Toliko časa že nisem pisala v dnevnik.

Letos gre zares. Sklenila sem delati resno. Prvič: stara sem 17 let, pravilno 17 in pol. Ne morem več igrati vloge punčke. Moram se uravnovesiti — ali boljše nadaljevati uravnovešenje, ker nekaj sem že dosegla. Paziti moram na čustvenost. Kar se tiče fantov moram paziti ker je treba tako malo, da se vnamem. S fanti zaenkrat samo prijateljstvo.

V predmestju moram spoznati in se sprijazniti s čim več dekleti, da jih navdušim za dobro stvar.

Moje delo v zvezi katoliške mladine. Marjetica mi je rekla, naj stane kar hoče, v našem razredu moramo ustanoviti skupino. Ona nima časa. Dejala je: „Bomo videli, kako boš uredila. Sposobna si, potrudi se.“ Naročila mi je tudi, naj bi ustanovila skupino v tretjem letniku. Z Magdaleno, sestro Marije Dolores, sva prijateljici, ona mi bo pomagala.

Končno, Gospod. Jasno sem videla na taborjenju. Brez Njega ne bom prišla nikamor. Vera je nekaj osebnega, neskončnega; bojim se le, da bodo vsa moja odkritja ostala le v idejah in ne bodo prodrla v moje življenje. Opraviti hočem življenjsko spoved. Zadosti sem bila nespametna, da je nisem opravila na taborjenju, ko sem imela priložnost.

Študij. Mislim, da imaš tu ti besedo, gospodična Ana Marija. Če končno hočeš služiti nečemu in dati smisel svojemu življenju moraš začeti delati. To leto me čaka matura. Niti minute časa ne smeš zgubljati. Ne se zanašati na dobro srečo. Resno na delo.

Ponedeljek, 23. oktobra

Marjetice ni v šolo. Zbolela je, pa ni nič nevarnega. Sošolka me je prišla vprašat kaj ji je. Rekla sem ji, da bo čez dva dni ali tri dni zopet prišla v šolo. Odgovorila mi je: „Že dobro, pogrešam namreč njen nasmeh.“ To je res lepo, pa me ne preseneča. Kako rada bi tudi jaz prišla do tega, da bi vsi, ki me gledajo naši veselje in pogum.

(Bo še)

Priredila M. M.

2. FEBRUARJA. Bernard se zadnje čase prav čudno obnaša. Hodi okoli z resnim obrazom in nekam razmišljen. Zadnjič je srečal Punčko na stopnicah, in ko jo je pozdravil, je zardel do ušes. Še dobro. Je vsaj mir pred njim.

10. FEBRUARJA. Danes sem videl Jasno. Na cesti se je pogovarjala s Kristino. Hitro sem si pogladil lase in se šel sprehajat po pločniku. Vsaj desetkrat sem šel gor in dol mimo njiju. Pa je prišel Andrej in mi vse pokvaril. Res je, da on ne razume teh stvari. Prepričan sem, da je Jasna odkrila mojo ljubezen do nje.

16. FEBRUARJA. Znova sem se sprl z mamo. Hotela je, naj si pomerim stričeve hlače, a sem se upr!. Seveda, sedaj naj nosim vse družinske ostanke. Zaprl sem se v sobo, da ne bi čul vpitja in se vrge na posteljo. Vse polno stvari mi je rojilo po glavi. Ne vem zakaj, a kar naenkrat sem se počutil potrtega, nesrečnega. In vse to zaradi enih hlač.

23. FEBRUARJA. Še ena domača drama. V pogovoru pri mizi mi je ušla ena „močna“. Mama je takoj poskočila: „Danije!, kakšne besede, to je vendar strašno.“ Ata je seveda moral pripomniti, da govorim tako zato, da se važim, kakor „tisti lenuhi, ki pohajkujejo po dvoriščih in Bogu čas kradejo.“ Itd., itd. Rad bi ga slišal, ko je bil on mojih let, čeprav vedno pravi: „Ko sem bil jaz tvojih let, smo bili drugače vzgojeni, drugače navaženi...“ Itd., itd.

Presneto. Vedno ista pesem. Skoro na jok mi gre.

25. FEBRUARJA. Jože je sedel na stopnišču pred našim naseljem. Ko sem šel mimo, me je poklical in mi ponudil cigareto. Nato me je vprašal po moji sestri Punčki.

„Kako se imaš? Ali ji Bernard še nagaja?“

„Ne več Zakaj?“ sem se začudil.

„Kar tako.“ Izgleda, je zadovoljen. Nato sva se pogovarjala o vsem mogočem, tudi o veri. Jaz sem mu razložil, kako malo mi vera pomeni. Hcdim k maši, ker mama tako hoče, a grem nerad. Se mi zdi pomanjkanje resnosti, ko je pa vse polno razkazovanja. Pri enajsti maši lahko vsako nedeljo vidiš vse zadnje modele oblek in pričeksk.

„Zakaj ne greš bolj zgodaj k maši?“ mi je odgovoril. „Kadar hočem jaz resnično moliti, grem k osmi maši.“

Rad mu verjamem, Sicer mi sam tega ni povedal, a vem, da hodi on k maši tudi med tednom.

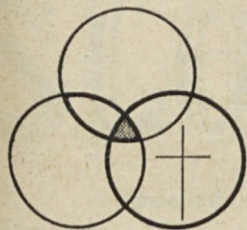
Jaz pravzaprav ne znam moliti in včasih mi je žal. Morda pride to z leti...

(Priredil A. M.)

(Sledi)

Trije za zakon

(On, ona in Bog)

Marsikaj delam ali govorim večkrat še čisto po otroško. Sem na poti dozorevanja ali pa sem še vse preveč otročji za mojo starost? Se obnašam, delam, govorim, čutim že bolj kot dorase! mož, žena, ali pa še vedno kot otrok? Mi naslednja vprašanja morejo zjasniti mojo duševno zrelost ali nezrelost?

TEST ŠTEV. 9.

ALI SEM DUŠEVNO DOZOREL?

	DA	NE
1. Ostanem dobre volje in nasmejan, tudi če mi gre vse narobe?	—	—
2. Govorim o takih stvareh in takó, da se moram potem bridko kesati?	—	—
3. Ali se v važnih stvareh znam odločiti mirno, trezno, preišljeno, pa odločno in samostojno?	—	—
4. Sem z ljudmi večkrat nepotrpežljiv in prepirljiv?	—	—
5. Priznam, da mi je življenje večkrat nudilo resnične priložnosti za napredovanje, pa jih nisem znal ali hotel izkoristiti?	—	—
6. Ali se v razgovoru težko vživim v osebo, s katero govorim takó, da bi se postavil na njeno stališče?	—	—
7. Ali sem med delom ves pri delu in med razvedrilom ves pri razvedrilu?	—	—
8. Ali so moji izdatki večji kot dohodki?	—	—
9. Kadar ne morem spremeniti „položaja“ (v službi, pri delu, v trgovini,) ali težko prenašam neprijetnosti in težave, če ni vse po moji volji?	—	—
10. Ali namenoma iščem, da bi drugi hvalili moje sposobnosti in delo?	—	—
11. Ali skušam težave odločno rešiti ali pa se jih rajši izogibam?	—	—

12. Sem ljubosumen do drugih zaradi njihovih uspehov? ..	—	—
13. Znam prenesti kako smešnico ali opazko na moj račun?	—	—
14. Sem kdaj resno mislil, da bi koga telesno kaznoval? ..	—	—
15. Ali znam najti soglasje z osebo s katero redno skupaj delam, tako, da sva oba „zadovoljna“, čeprav so med nama ostre razlike?	—	—
16. Ali imam navado, da mečem krivdo na druge, ko sem dejansko samo jaz kriv?	—	—
17. Ali se iz napak in padcev kaj naučim, ali pa se zadovoljim s tem, da se sam pred seboj opravičim?	—	—
18. Ali zelo težko prenesem kritiko ali opomin?	—	—
19. Ali sem zmožen misliti mirno, trezno takrat, ko se najbolj mudi?	—	—
20. Ali sem včasih brezobziren, ne upoštevajoč prepričanje in čustva drugih?	—	—
21. Ali živim v iskreni ljubezni s starši, sorodniki in prijatelji?	—	—
22. Ali imam včasih zelo močne čustvene izbruhe? (a ni nujno da so slabi)	—	—
23. Ali rečem NE v primeru, ko bi mi DA več in takoj koristil, v resnici in kasneje pa bi se skazalo, da mi je samo škodoval? Sem koristolovec?	—	—
24. Ali sem takoj in zaradi vsake malenkosti užaljen, ko pa večkrat celo napačno tolmačim in obračam nase?	—	—

ODGOVOR:

Če si na vprašanja 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22 in 24, vsaj devetkrat odgovoril NE in na vprašanja 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21 in 23, vsaj sedem do devetkrat odgovoril DA, potem si duševno bolj dozorel kot je povprečna večina ljudi; če pa je manj kot štirinajst pravih odgovorov (skupaj NE in DA), potem si še, oprosti, popoňoma otročji.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Bogoslovni profesor dr. Janez Fabijan — umrl. Na god. sv. Antona cerkvenega učitelja, 13. junija 1967, je v Ljubljani umrl dr. Janez Fabijan, dolgoletni profesor bogoslovne fakultete in častni kanonik.

Pokojni se je rodil v gorenjski župniji Besnica pri Kranju dne 9. novembra 1889. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, bogoslovje pa v Rimu. V mašnika je bil posvečen 16. junija 1916. V domovino se je vrnil kot doktor modroslovja in bogoslovja. Najprej so mu dali službo podravnatelja in ekonoma v bogoslovnem semenišču. Kmalu po ustanovitvi nove univerze pa je bil pozvan za predavatelja dogmatike na teološki fakulteti. Leta 1921 je postal docent, leta 1927 izredni profesor in leta 1937 redni profesor, vmes je bil tudi ponovno dekan fakultete. Zadnja, leta življenja je večinoma preživel prikovan na posteljo.

Mohorjeva družba v Celju je izdala peto knjigo, Zbrano delo dr. Franca Detela. Zbrano delo je uredil in opombe napisal prof. Jakob Šolar, kanonik in stolni dekan v Ljubljani.

Biserna maša Slovenca v Beogradu.

Dne 22. julija je opravil biserno mašo (60 let) v kapeli slovenskih usmiljenk v Beogradu g. Anton Zorko, duhovnik Misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega. Rodil se je v Ločah pri Poljčanah. Duhovnik je postal leta 1907. Kot misijonar je hodil po številnih ljudskih misijonih po vseh slovenskih škofijah, pa tudi onstran njenih meja, po Benečiji in Prekmurju. Mnogo let je bil ravnatelj usmiljenih sester.

Škofje Jugoslavije so zborovali. Od 13. do 17. junija letos je zasedala v Zagrebu konferenca jugoslovenskih škofov. Konference se je udeležilo 28 škofov in ordinarijev. Zaradi visoke starosti sta bila odsotna nadškof v Zagrebu Salis - Seewis (95 let). Navzoč je bil tudi apostolski delegat v Jugoslaviji nadškof Mario Cagna.

V začetku konference so razglasili nov statut škofovske konference, ki ga je potrdil Sveti sedež. Za predsednika konference so za šest let izvolili zagreškega nadškofa kardinala Šeperja; za podpredsednika so za

tri leta izvolili ljubljanskega nadškofa Jožefa Pogačnika in splitskega škofa Frana Franiča. Pri konferenci so izvolili poslovni odbor in komisije za vprašanja verskega nauka, za ekumenizem, za liturgijo, za laični apostolat, za medškofijska vprašanja in za materialne potrebe duhovnikov.

Škofje so izdali skupno pastirsko pismo ob Letu vere in posvetili posebno skrb novi ureditvi študija na obeh teoloških fakultetah in drugih visokih bogoslovnih šolah.

Izvoljena sta bila tudi dva delegata, ki se bosta udeležila sinode škofov, ki se bo sešla letošnje jesen v Rimu.

Proslava 60-letnice kronanja Marije Pomagaj na Brezjah. Na angelško nedeljo je letos minilo 60 let, odkar je škof Jeglič z dovoljenjem papeža sv. Pija X. slovesno kronal Marijino podobo na Brezjah.

Glavna proslava je bila na Brezjah v soboto 2. in v nedeljo 3. septembra. Udeležili so se je vsi trije slovenski škofje.

V soboto zvečer je maševal in pridigal mariborski škof. Nato je bila procesija z Marijino podobo in lučkami zunaj cerkve.

V nedeljo ob 7. uri je maševal škof. dr. Jenko iz Kopra, ki je tudi pridigal.

Ob 10. uri je bila na prostoru pred glavnim vhodom slovesna pontifikalna maša ljubljanskega nadškofa dr. Jožeta Pogačnika s pridigo in posvetitvijo Marijinemu Srcu. Pri tej maši je pel združeni pevski zbor pod

vodstvom brezniškega organista Mejača Tomčevo slovesno mašo.

Tudi to veliko skupno romanje je imelo spokoren značaj: z žrtvami, molitvijo, pobožno pesmijo, vrednim prejemom zakramentov in sodelovanjem pri maši so prosili za mir v sreih in med narodi.

Dan duhovniškega posvečenja so proslavili duhovniki dekanij: Ljutomer, Murska Sobota, Lendava in Sv. Lenart v Slovenskih goricah s skupno duhovno obnovo 22. junija v Gornji Radgoni. Premišljevali so o svetosti svojega poklica ter o sodelovanju in medsebojni pomoči dušnih pastirjev v smislu koncilskih odlokov. Višek duhovne obnove je bila sv. maša. S svojim škofom Maksimilijanom je somaševalo štirinajst duhovnikov — zastopnikov štirih dekanij. Po evangeliju je škof govoril zbranim duhovnikom in množici vernikov.

Mladinsko srečanje v Godoniču. Ob zaključku veroučnega leta se je mladina idrijske dekanije zbrala v Godoniču. Zadnja nedelja v juniju je bila zelo lepa in topla, zato se je zbralo nad štiristo fantov in deklet, da bi skupaj preživeli nedeljsko popoldne. Prišli so z avtom, kolesi, peš in tudi z vozovi. Glavni predmet razgovora je bilo vprašanje, kako naj mlad žlovek sredi sveta živi krščansko. Mnogi so povedali svoje misli iz izkušnje in tudi razgovor po skupinah je bil zelo živahen. Višek srečanja je bila maša s skupnim obhajilom.

ZLATO VEČNEGA JUDA

Spisal Hugo Wast

Ilustriral H. Gorazd

Roš je prepričano sklonil glavo. Sara pa, ki je vedela več kakor rabini, je oporekala.

„Tepec! To stoji v talmudu in hvali Johanana el Napaha. Niti toliko risi moža, da bi znal žensko hvaliti z lastnimi besedami.“

Še enkrat je pljunila vanj in odšla.

Urejevanje računov je bilo obširno in natančno. Zaharija je bil malenkosten in ni pozabil ničesar.

A samo Gospod ve, če niso računi pokazali za vdovo samo pol ali celo samo petino tistega, kar ji je šlo.

Tisto, kar vedo vsi, je, da bi si Zaharija ne bil drznil slepariti brata Davida, če bi bil ostal živ, zakaj talmud veleva, da „ni dovoljeno slepariti svojega bližnjega“.

Toda Zaharija se je prepričal, da se je nesrečni David v škripcih dal se spreobrniti vojaškemu kaplanu in je sprejel katoliški krst pol ure poprej, preden so ga ustrelili.

To dejanje ga je izbrisalo iz knjige bližnjikov in ga včlenilo v družbo gojimov in akumov, poganskih in krščanskih psov.

Sam sveti talmud pa pravi: „Dovoljeno je slepariti kristjana.“

In drugi talmudski nauk, zapisan v judovskem državljanem in kazenskem zakoniku pravi, da „je denar poganskih psov kakor imetje brez gospodarja“.

Za konec obračunov je Zaharija dal Sari nekaj nakazil za Varšavo in ji plačal vožnjo do Hamburga. Bil je celo tako prijazen, da jo je spremljal do parnika in se je poslovil od nje, kakor se ljudje poslavljajo od koga za vse večne čase.

To je začetek zgodbe Zaharija Blumena. Toda je še veliko drugega. Ljudje ne vedo, kako si je naprej nabiral svoje ogromno bogastvo. A velja to povedati, da se re pozabi, da Argentina dober del svojega slovesa v svetu dolguje Zahariji Blumentu in njemu podobnim.

To pa seveda ne pomeni, da bi njihova imena zaslužila, da stoje v zgodovini poleg imen narodnih delavcev in buditeljev.

Nadaljevanje prihodnjic

UVODNIK	449	Škofovska sinoda v Rimu
MISEL TEGA MESECA	461	Naše zveze s Fatimo
KONCIL	470	Katoliška Cerkev in nekatoliški kristjani
BOGOSLUŽJE	455	Molitveni namen
	474	Kdaj, kje, kdo me je birmal?
VZORI IN DOGODKI	4.6	Umrli je Cardijn — oče mladih delavcev
	465	O slikah Marije Pomagaj
	479	V kaj veruje Svetlana Stalinova?
	482	Ob 60-letnici kronanja
	494	Iz dnevnika Janeza XXIII.
CERKEV V SVETU	450	Med Rimom in Carigradom
	467	Odločno pismo jugoslovanskih škofov ob „LETU VERE“
	481	Vprašujete — odgovarjamo?
	496	Življenje in vzgoja za železno zaveso (VII.)
V DRUŽINI	486	Starostna leta — v luči današnjega časa
	488	Ranjena ljubezen
	489	Naš otrok si izbira poklic
	492	Iz očetovih zapiskov
FANTJE IN DEKLETA	500	Anketa XIX.
	504	Dnevnik Ane Marije
	506	Danijelove zgodbe
	507	Trije za zakon
ROMAN	511	Zlato večnega Juda
NOVICE	509	Iz Slovenije

NAROČNINA: Celoletna naročnina v Argentini in obmejnih državah 1.600.— pesov; v ZDA in v Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šilingov; v Italiji 2.800.— lir; drugje protivrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV: Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI:

Argentina: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pis., Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

Kanada: Ivan Marn, 131 Treeview Drive, Toronto 14, Ont., Canada.

Test: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

Italija: Zora Piščanc, Riva Piazzutta 18, Italia.

Avstrija: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

„Duhovno življenje“ je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejujeta dr. Stare Alojzij in Rode Jurij. — Editor resp.: msgr. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Bs Aires. Reg. de la Prop. Intel. No. 842.906.

Tiska Vilko SRL, Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

„...Duh budi v vseh Kristusovih učencih željo in prizadevanje, da bi se vsi na način, katerega je določil Kristus, miroljubno zedinili v eni čredi pod enim pastirjem. Da bi to dosegla, mati Cerkev ne neha moliti, upati in delati in svoje otroke spodbuja k očiščenju in prenovi, da bi Kristusovo znamenje svetleje zasijalo na obrazu Cerkve.“

Koncilski dokument o Cerkvi,
števil. 15

